

Obsah

<i>A1. Úvod</i>	3
<i>A2. Vymedzenie riešeného územia</i>	5
<i>A3. Fyzicko-geografická poloha obce</i>	6
A3.1. Geomorfologia a geologia územia	6
A3.2. Klimatické podmienky územia.....	6
A3.3. Pedologické podmienky územia	7
A3.4. Rastlinstvo, živočíšstvo.....	7
A3.5. Nerastné suroviny	8
A3.6. Hydrologické pomery	8
A3.7. Súčasná krajinná štruktúra.....	8
A3.8. Ochrana prírody	9
<i>A4. Socio-geografická poloha obce, sídelná štruktúra územia, rozvojové osi</i>	12
<i>A5. Ľudské zdroje, trh práce</i>	14
A5.1. Prirodzený pohyb obyvateľstva	15
A5.2. Mechanický pohyb obyvateľstva.....	18
A5.3. Sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva	19
A5.3.1. Nezamestnanosť	21
A5.3.2. Mzdy	22
A5.3.3. Ľudia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia	23
<i>A6. Domový a bytový fond, domácnosti ako spoločenské jednotky</i>	24
<i>A7. Infraštruktúra</i>	29
<i>A8. Hospodársko-ekonomický potenciál obce</i>	32
A8.1. Poľnohospodárstvo.....	32
A8.2. Priemysel	32
A8.3. Trhové služby, maloobchod.....	33
A8.4. Podnikateľská aktivita	33
A8.5. Cestovný ruch	33
<i>A9. Občianska vybavenosť obce</i>	37
<i>A10. Životné prostredie a odpadové hospodárstvo</i>	41
<i>A11. Rozvoj vidieka</i>	44
<i>A12. Financovanie obce, majetková a rozpočtová situácia obce</i>	46
<i>B. SWOT analýza potenciálu rozvoja obce</i>	49
B1. Poloha, prírodné pomery	49
B2. Bytový fond, technická infraštruktúra, životné prostredie.....	50
B3. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra	51
B4. Hospodárstvo, ekonomický rozvoj	52

C. Rozvojová stratégia obce	53
C1. Strategický plán rozvoja obce Prievaly	55
C1.1. Globálny cieľ - strategická vízia obce Prievaly.....	56
C1.2. Strategický program.....	56
D. Akčný plán obce Prievaly na obdobie 2008-2013	63
E. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	72
F. Záver	73
G. Prílohy	74
G1. Vybrané rozvojové aktivity obce Prievaly v období 1995-2007	74
G2. Monitorovanie rozvoja obce – vybrané ukazovatele kvality dobrého riadenia rozvoja územia.....	75
G3. Zhrnutie prieskumu verejnej mienky obyvateľov obce Prievaly s ohľadom na PHSR obce Prievaly.....	77
G4. Fotodokumentácia.....	81
G5. Použité materiály pre spracovanie programového dokumentu	84

A1. Úvod

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prievaly je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Cieľom predkladanej práce je zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej štruktúry obce Prievaly – nachádzajúcej sa na západnom Slovensku – a na základe výsledkov týchto analýz vytvoriť program hospodárskeho a sociálneho rozvoja daného územia, ktorý bude základným strednodobým programovým dokumentom na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce. Vlastne je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky.

Vypracovanie tohto dokumentu, Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prievaly, vyplýva zo zákona č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prievaly sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prievaly bol vypracovaný na základe metodiky, ktorú vydalo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Pri zostavení rozvojových priorít dôležitým zdrojom informácií bol prieskum názorov obyvateľstva, ktorým boli občania upozornení na prebiehajúci proces strategického plánovania rozvoja obce a zapojení do plánovacieho procesu. Výsledky prieskumu poskytli podklady pre rozhodovanie o smerovaní práce na strategickom pláne. Prieskum zisťoval sociálno-ekonomické charakteristiky respondentov, podmienky bývania a spôsoby riešenia bytovej situácie, názory miestnych obyvateľov na kvalitu života v obci, služby a samosprávu, kladné a záporné stránky obce, možnosti a prekážky rozvoja, predstavy o prioritných oblastiach rozvoja a zdrojoch financovania pre realizáciu rozvojových cieľov.

Tento programový dokument je previazaný operačnými programami **Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013**, ako aj Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja a Územným plánom veľkého územného celku Trnavský kraj.

Pri vypracovaní programového dokumentu boli zohľadnené priority Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013, ako aj jeho strategický cieľ: výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja. **Do stratégie rozvoja obce Prievaly taktiež boli zakompované ciele a priority 4 rozvojových osí Národného strategického plánu rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013.**

Na základe východísk stratégie a v nadväznosti na vytýčený strategický cieľ SR rozvojová stratégia obce – vychádzajúc z Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013 – je postavená na troch strategických prioritách a ich troch cieľoch, ktoré sa budú snažiť prostredníctvom financovania projektov v programovom období 2007-2013 naplniť.

Strategické priority Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prievaly vychádzajúc z Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013

Strategická priorita	Cieľ strategickkej priority
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	Zvýšenie hustoty vybavenia regiónov infraštruktúrou a zvýšenie efektívnosti s ňou súvisiacich verejných služieb
2. Vedomostná ekonomika	Rozvoj zdrojov trvalo udržateľného ekonomického rastu a zvyšovanie konkurencieschopnosti priemyslu a služieb
3. Ľudské zdroje	Zvýšenie zamestnanosti, rast kvality pracovnej sily pre potreby vedomostnej ekonomiky a zvýšenie sociálnej inklúzie rizikových skupín

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prievaly schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Prievaloch. Obecné zastupiteľstvo bude potom aj realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu.

A2. Vymedzenie riešeného územia

Obec Prievaly sa nachádza v západnej časti Slovenskej republiky (ďalej SR). Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec Prievaly na úrovni NUTS 3 patrí do Trnavského kraja, na úrovni obvodov/okresov obec Prievaly sa nachádza v obvode/okrese Senica.

Tab. 1: Základné charakteristiky obce Prievaly

Kód obce	504726
Názov okresu	Senica
Názov kraja	<u>Trnavský</u>
Štatút obce	obec
PSČ	906 34
Telefónne smerové číslo	034
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1439
Nadmorská výška stredu obce - v m	243
Celková výmera územia obce [m ²]	15 007 662
Hustota obyvateľstva na km ²	61

Mapa 1: Poloha obce Prievaly na Slovensku vo vzťahu k hlavnému mestu, krajskému centru a obvodnému/okresnému mestu

A3. Fyzicko-geografická poloha obce

A3.1. Geomorfologia a geologia územia

Územie obce je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej sa nachádza na rozhraní dvoch podsústav:

- Panónska panva,
- Karpaty.

V rámci podsústavy Panónska panva západnú polovicu k.ú. obce vyplňa provincia Západopanónska panva, subprovincia Viedenská kotlina, oblasť Záhorská nížina, celok Borská nížina, oddiele Bor a Podmalokarpatská zníženina.

V rámci podsústavy Karpaty východnú polovicu k.ú. obce vyplňa provincia Západné Karpaty, subprovincia Vnútorne Západné Karpaty, oblasť Fatransko-tatranská, celok Malé Karpaty, oddiele Pezinské Karpaty a Brezovské Karpaty.

Nadmorská výška k.ú. obce sa pohybuje medzi 195-470 m n.m., stred obce leží v nadmorskej výške 243 m.

Typ geologického substrátu a typ reliéfu predstavujú prvotný diferenciačný prvok z hľadiska ostatných prírodných zložiek krajiny, ale aj z hľadiska možného využitia človekom.

Geologický podklad riešeného územia má pestrú štruktúru. Základné kvartérne útvary k.ú. obce sú (v smere od západu na východ):

- západná polovica k.ú. obce – viate piesky (würm až holocén),
- prolúviálne sedimenty so sprašovým krytom (riss),
- nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty na prevažne masívnych karbonatických horninách s intenzívnymi krasovými procesmi (mezozoikum),
- nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty na nespevnených neogénnych sedimentoch.

V riešenom území je možné rozlíšiť nasledovné typy reliéfu: vrchovinový reliéf, reliéf zvlhnených rovín, reliéf rovín a nív.

Z hľadiska hydrogeologického podklad väčšej časti riešeného územia (západnú polovicu k.ú.) tvorí kvartér, kým východnú polovicu k.ú. vyplňajú paleogén a mezozoikum.

Z hľadiska seizmických pomerov sa územie obce zaraďuje medzi stredne aktívne oblasti v rámci Slovenska.

A3.2. Klimatické podmienky územia

Na základe klimatickogeografických typov Slovenska mikropriestor obce leží na rozhraní oblastí s nížinnou klímou a horskou klímou. K.ú. obce patrí do mierne suchej oblasti prevažne teplej klímy s miernou inverziou teplôt. Suma teplôt 10°C a viac za jeden rok je 2600-3000.

Priemerná ročná teplota vzduchu v obci je 9,8 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty -2,5 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 19,0 °C. Priemerný počet letných dní (dní s maximálnou

teplotou vzduchu 25°C a vyššou) je 55. Vykurovacie obdobie v riešenom území trvá v priemere 220 dní.

Priemerný ročný úhrn zrážok je 600-700 mm. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 60 mm zrážok. Priemerný počet dní so zrážkami 1 mm a viac je 90-100 dní.

Časť zrážok v zimnom období padne u nás vo forme snehu, z ktorého sa pri teplotách pod nulou utvorí pokrývka dlhšieho alebo kratšieho trvania podľa priebehu počasia. Výskyt snehu a trvanie snehovej pokrývky na danom území sú z roka na rok veľmi premenlivé v závislosti od rázu zimy. Priemerný dátum prvého dňa so snehovou pokrývkou pripadá na začiatok decembra. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok je 35,0, pričom najviac dní pripadá na mesiace január a február.

Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní sa vyskytujú v zimnom a jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) priemerná rýchlosť vetra je 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s. Prevládajúci smer vetra je SZ (24,5%), výskyt ostatných vetrov je nasledovný: S (17,7%), JV (16,3%), Z (8,5%), V (8,5%), J (6,1%), SV (6%), JZ (4,3%).

A3.3. Pedologické podmienky územia

V k.ú. obce prevládajú piesočnaté a hlinito-piesočnaté pôdne druhy, tretím najrozšírenejším pôdnym druhom sú piesočnato-hlinité pôdy, kým pri východnom okraji k.ú. obce na malých plochách sa vyskytujú aj hlinité pôdy. Pôdy sú bez skeletu až slabo skeletnaté.

Náchylnosť pôd k erózii na väčšine riešeného územia je stredná až silná.

Hlavné pôdne typy v severnej polovici k.ú. obce sú:

- regosoly až hnedé pôdy nenasýtené, sprievodné železité podzoly, lokálne gleje (na pieskoch),
- čiernice glejové, sprievodné čiernice a gleje (na karbonátových aj nekarbonátových nivných sedimentoch),
- čiernice, sprievodné čiernice glejové a gleje (prevažne na ľahkých nekarbonátových nivných sedimentoch, lokálne regosoly na pieskoch),
- rendziny a rendziny hnedé, sprievodné litosoly, lokálne rendziny sutinové a hnedé pôdy (na zvetralinách pevných karbonátových hornín).

Bonita poľnohospodárskych pôd je nízka – v riešenom území sa nachádzajú málo produkčné pôdy.

A3.4. Rastlinstvo, živočíšstvo

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na väčšine riešeného územia predstavujú:

- kyslomilné borovicové lesy na viatych pieskoch,
- jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy,

- dubovo-hrabové lesy,
- kvetnaté bukové a jedľové lesy.

Vplyvom intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola vo väčšej časti odstránená (zachovali sa zvyšky lesov a lesíkov, ktoré umožňujú vytvoriť obraz o ich prirodzenom alebo jemu blízkom zložení - ochrana týchto lesov je veľmi dôležitá, lebo spôsobujú ako ekostabilizačný faktor), na miestach prirodzených kultúr sa nachádzajú stredne úrodné poľnohospodárske pôdy Slovenska.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Z hľadiska živočíšnej regionalizácie Slovenska územie obce patrí do hraničného pásma medzi Panónskou oblasťou a Západnými Karpatmi.

Na území obce sa z poľovnej (srstnatej i pernatej) zveri vo voľnej prírode nachádzajú všetky významné druhy (srnec, diviak, bažant, jarabica a zajac).

A3.5. Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov.

V riešenom území sa vyskytujú významné zásoby stavebného kameňa.

A3.6. Hydrologické pomery

Územie obce Prievaly patrí do povodia rieky Morava.

Najvýznamnejším vodným tokom k.ú. obce je rieka Rudava, ľavostranný prítok Moravy. Rieka Rudava má dĺžku 45 km a zaberá povodie s plochou 438,7 km². Je tokom III. rádu, priemerná lesnatosť povodia dosahuje až 60% (borovicové lesy na viatych pieskoch). Rieka pramení v Lakšárskej pahorkatine (podcelok Borskej nížiny) pod vrchom Dubník (289 m n. m.), západne od obce Bílkove Humence v nadmorskej výške cca 238 m n. m. a v oblasti Rudavného jazera sa v nadmorskej výške 147 m n. m. vlieva do Moravy (katastrálne územie obce Malé Leváre).

A3.7. Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Typ súčasnej krajiny má heterogénny charakter:

- západná polovica k.ú. obce má charakter prevažne lesnej neosídlennej až sporadicky osídlennej krajiny so sekundárnou skladbou drevín – nížinná rovinná krajina monokultúrnych lesov,
- stredná časť k.ú. obce má charakter poľnohospodárskej krajiny so sústredenými vidieckymi sídlami – nížinná rovinná oráčino-lúčna krajina,
- východná časť k.ú. obce má charakter poľnohospodárskej krajiny bez trvalých sídiel – montánná krajina brázdová oráčino-lúčno-lesná krajina.

Tab. 2: Štruktúra využitia zeme k 13.2.2008 (v m²)

Katastrálne územie, obec	Celková výmera	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoria	Ostatné plochy
Prievaly	15 007 662	9 103 373	4577499	222791	793693	310306

Poznámka: Údaje k 10.11.2007

Prameň: VÚGK, 2007

A3.8. Ochrana prírody

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju pre budúce pokolenie ako zdravú.

Územná ochrana

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

V riešenom území sa nachádza 1 územie zaradené do národného zoznamu území európskeho významu na základe výnosu Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14. júla 2004: Rudava.

➤ Rudava

Identifikačný kód: SKUEV0163

Katastrálne územie: Okres Malacky: Plavecké Podhradie, Plavecký Mikuláš, Studienka, Záhorie, Nivky,

Obora, Šranek, Senica: Plavecký Peter, Prievaly

Výmera lokality: 2257,75 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Nivky

Parcely: 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 149/1, 150/1, 93, 94/1, 94/6, 95, 97

Katastrálne územie: Obora

Parcely: 17/1, 19, 28/1, 29, 34, 36, 37, 9/1

Katastrálne územie: Plavecké Podhradie

Parcely: 2073, 2077/1, 2077/3, 2081/22, 2081/23, 2081/24

Katastrálne územie: Plavecký Mikuláš

Parcely: 1916/6, 2710/0/2, 2741/2, 2753, 2880, 2882, 2892/2, 2937/2, 2945, 2949, 2951/0/1, 2951/0/2, 2953/1, 2956/3, 4000/1, 4084, 4272, 5317/10, 5317/4, 5317/5, 5317/6, 5317/7, 5317/8, 5317/9

Katastrálne územie: Plavecký Peter

Parcely: 1438/2, 1830, 1925, 1926, 1936, 1952/1, 1952/3, 2044, 4281/1, 4305/2, 4306/1, 4308, 4310/2, 4310/3, 4310/4, 4310/5, 4311, 4516, 4519, 4520, 4521, 4534

Katastrálne územie: Prievaly

Parcely: 2018, 2034, 2039, 2050/1, 2057/1, 2057/2, 2057/3, 2058/1, 2058/2, 2061, 2080, 2082/1/1, 2082/1/2, 2082/2, 2082/3, 2095, 2100/1, 2100/3, 2100/4, 2100/5, 2112/1, 2112/3, 2113, 2119/1, 2120, 2121, 2296/1, 2315, 2317/1, 2559/2, 2559/3, 2559/5, 2559/6, 2662/10, 2662/11, 2662/9, 2750/3, 2750/4, 2750/5, 2762/1, 2762/2, 2763/1, 2764/0/1, 2764/0/2, 2764/0/3, 2764/0/4, 2774/5, 2777/1, 2777/2, 2777/3, 2777/4, 2976/5, 2976/6, 2977/2

Katastrálne územie: Studienka

Parcely: 1/1, 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 10967/2, 14667/2, 14669/2, 14671/1, 14671/2, 14672/3, 14672/4, 14675/2, 14679/5, 16680/1, 16891, 16892, 16896/2, 16932, 16933, 16934, 16935, 16936, 16937, 16938, 16963/1, 16963/4, 16963/5, 16964, 16976, 16977, 16978, 16983, 16986, 16987, 16988/1, 16988/2, 16989, 16997/2, 17005, 17008, 17028, 17033, 17049, 17050, 17059, 17088, 17113, 17120/2, 17120/3, 17121, 17122, 17124, 17125, 17127, 17131, 17135, 17147, 17149, 17150/2, 17154, 17155, 17158, 17159, 17163, 17164, 17170, 17171, 17172, 17173, 17174, 17175, 17177, 17180, 17182, 17192, 17193/1, 17210, 17213, 17216, 17217, 17218, 17219/1, 17219/2, 17232, 17245, 17246, 17256/2, 17269, 17270, 17348/1, 17362, 17364, 17369, 17403, 17409, 17431/1, 17431/2, 17431/3, 17438/1, 17440/1, 17456, 17457/1, 17457/2, 17457/9, 17458, 17467, 17471, 17473, 17474, 17485, 17487, 17488/1, 17490/1, 17528/1, 17535, 17541, 17569, 17578, 17579, 17580, 17585, 17600, 17603, 17608, 17622, 17654, 17655/2, 17656, 17658, 17661/1, 17661/2, 2/3, 2/4, 2/5, 3/1, 3/2, 3/3, 3/4, 4/1, 4/2, 4/3, 4/4, 4/5, 4/6, 4/7, 5/1, 5/2, 5/3, 5/4, 5/5, 6/1, 6/2, 6/3, 6/4, 6/5, 6889, 6896/1, 6960, 6962/1, 6962/2, 6979, 7048, 7051, 7977/1, 7979, 7981

Katastrálne územie: Šranek

Parcely: 197, 198, 199, 200, 204, 206, 207/1, 208/1, 239, 240, 241/1, 242, 243, 264, 269, 270, 275/1, 277/1, 277/2, 277/3, 278, 279, 280/6, 280/7, 281/2, 286/2, 287/2, 292/2, 293, 318, 319, 320, 321, 322/2

Katastrálne územie: Záhorie

Parcely: 101, 185/2, 185/3, 185/4, 185/5, 185/6, 185/7, 214/2, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 236, 237, 238/2, 239/2, 240, 241/1, 241/2, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253/1, 253/2, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281/1, 281/2, 282, 283, 284, 285, 286/1, 287, 289/2, 290/1, 290/2, 292, 293, 297, 298, 299, 300, 301, 302/1, 303/1, 304/1, 305, 309, 312, 313, 314, 315, 75/3, 76, 77/1, 77/2, 79, 80, 81, 82, 88, 89, 90, 91, 92

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Plavecký Peter

Parcely: 1952/2

Katastrálne územie: Studienka

Parcely: 17184, 17185, 17186, 17187, 17188, 17189, 17190, 17191

Časová doba platnosti podmienok ochrany: od 1.1. do 31.12. každého roka

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu:

Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Oligotrofné až mezotrofné vody s bentickou vegetáciou chár (3140), Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion* (3260), Prirodzené dystrofné stojaté vody (3160), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), Suché vresoviská v nížinách a pahorkatinách (4030), Rieky s bahňatými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidentition* p.p. (3270), Vlhké acidofilné brezové duby (9190), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Bezkolencové lúky (6410) a druhov európskeho významu: hľuzovec *Loeselov* (*Liparis loeselii*), pižmavec hnedý (*Osmoderma eremita*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), *Rhysodes sulcatus*, pásikavec (*Cordulegaster heros*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), modráčik bahňiskový (*Maculinea nausithous*), ohniváček veľký (*Lycena dispar*), vážka (*Leucorrhinia pectoralis*), klinovka hadia (*Ophiogomphus cecilia*), šidielko (*Coenagrion ornatum*), býčko (*Proterorhinus marmoratus*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), boľň dravý (*Aspius aspius*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), mihul' a potiská (*Eudontomyzon danfordi*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), korytnačka močiarna (*Emys orbicularis*), vydra riečna (*Lutra lutra*), bobor vodný (*Castor fiber*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie

územia. Na základe uznesenia vlády SR č. 66 zo dňa 9.7.2003 do riešeného územia zasahuje 1 navrhované chránené vtáčie územie: Chránené vtáčie územie Malé Karpaty.

Tab. 3: Vybrané charakteristiky navrhovaného Chráneného vtáčieho územia Malé Karpaty

Výmera [ha] :	55 764
Prekryv so sieťou CHÚ :	86 %
V pôsobnosti :	CHKO Malé Karpaty, CHKO Záhorie
Lokalizácia chráneného územia :	
Kraj :	bratislavský, trnavský, trenčianský
Okres :	Bratislava III, IV, Malacký, Myjava, Pezinok, Piešťany, Senica, Trnava
Kataster :	Rača, Vajnory, Záhorská Bystrica I, Plavecký Mikuláš, Plavecké Podhradie, Sološnica, Rohožník, Kuchyňa, Pernek, Jablonové, Lozorno, Turecký vrch, Stupava, Borinka I, Mást I, Mást II, Záhorská Bystrica III, Marianka, Brezová pod Bradlom, Doľany, Častá, Dubová, Modra, Píla, Pezinok, Budmerice, Veľké Trnie, Malé Trnie, Limbach, Grinava, Neštich, Svätý Jur, Prašník, Dolný Lopašov, Vrbové, Chtelnica, Kočín, Lančár, Šterusy, Hradište pod Vrátnom, Prievaly, Plavecký Peter, Dobrá Voda, Trstín, Dechtice, Buková, Smolenice, Lošonec, Smolenická Nová Ves, Horné Orešany, Dolné Orešany, Dlhá
Charakteristika : Teplejšie oblasti listnatých lesov (hrabiny, dubiny, bučiny) v susedstve s lúkami a pasienkami s hojným zastúpením rozptýlenej zelene sú ideálnym prostredím pre výskyt európsky i národne chránených druhov vtákov: sokol rároh (Falco cherrug) sokol sťahovavý (Falco peregrinus), včelár lesný (Pernis apivorus) a d'ateľ prostredný (Dendrocopos medius). Okrem týchto lesných hniedičov tu vhodné podmienky nachádzajú aj druhy viazané na krvinatú etáž ako sú muchárik bieločrý (Ficedula albicollis), muchárik červenohrdlý (Ficedula parva), penica jarabá (Sylvia nisoria), prepelica poľná (Coturnix coturnix), muchár sivý (Muscicapa striata) a pŕhľaviar čiernohlavý (Saxicola torquata). haja tmavá (Milvus migrans), kaňa popolavá (Circus pygargus).	

Prameň: ŠOP SR, 2007

Na základe zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v k.ú. obce Prievaly sa nachádza chránené územie **CHKO Malé Karpaty**, ktorá bola vyhlásená vyhláškou MK SR č. 64/1976 Zb. a upresnená vyhláškou MŽP SR č. 138/2001 Z.z..

A4. Socio-geografická poloha obce, sídelná štruktúra územia, rozvojové osi

Obec Prievaly sa nachádza v západnej časti Slovenskej republiky. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Trnavského kraja, na úrovni obvodov/okresov do obvodu/okresu Senica (leží v jeho východnej časti).

Obec Prievaly zo severu susedí s obcami Hlboké a Cerová, z východnej strany s obcou Buková, z južnej strany susedí s obcami Plavecký Peter a Lakšárska Nová Ves, kým zo západnej strany susedí s obcami Bílkove Humence a Borský Mikuláš.

Rozvojové osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.

Rozvojové osi tretieho stupňa prepájajú stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Podľa strategického dokumentu KURS 2001 (Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001) priamo cez obec Prievaly neprechádza žiadna rozvojová os.

Podľa strategického dokumentu KURS 2001 v blízkosti riešeného územia – 10 km severne cez susednú obec Jablonica – prechádza rozvojová os 3. stupňa:

- záhorská-trnavská rozvojová os: Skalica - Holíč - Senica - Trnava.

Mestá ako centrá osídlenia klasifikujeme na základe ich terciárnej obslužnosti a predpokladov vytvorenia kvartérnej obslužnosti. Mestským centrom riešeného územia je mesto Senica – 20,5 tisíc obyvateľov a podľa KURS 2001 je to sídlo regionálneho až nadregionálneho významu – obec Prievaly je vzdialená od tohto mesta na 21 km.

Spoločný vstup Slovenska a Česka do EÚ vyvolal otváranie a priechodnosť spoločnej štátnej hranice týchto dvoch krajín, a tým aj vznik nových priestorových väzieb. V nových geopolitických podmienkach rozvoj obce (i jej mikropriestoru) stále silnejšie začínajú ovplyvňovať aj susedné pohraničné priestory Českej republiky (ďalej len ČR) a Rakúska.

Okolie obce sa vyznačuje významným rurálnym charakterom. Hustota obyvateľstva mikropriestoru obce – obvodu/okresu Senica – je pod celoslovenským priemerom, priemerná hustota obyvateľstva je pod 100 osôb/km².

Ďalší vývoj sídelnej štruktúry záujmového územia je potrebné vnímať v nových súvislostiach. Tieto nespočívajú len v zmenených politických a hospodárskych podmienkach Slovenska, ale predovšetkým v súvislostiach a podmienkach tzv. postindustriálnej etapy vývoja spoločnosti. Podstatou tejto etapy vývoja spoločnosti je jej transformácia zo spoločnosti “industriálnej” na spoločnosť “informačnú”, pre ktorú je determinantom rozvoja transformácia z produkcie hmotných statkov na produkciu duchovných hodnôt. Súčasne s tým sa očakáva v súlade s charakterom postindustriálneho vývoja ďalší rozvoj primárneho a sekundárneho sektora, ktorého ďalší rozvoj tkvie v ekologizácii výroby, spôsobe spracovania a využívania ich produktov.

Pri ďalšom rozvoji obce i jej mikropriestoru sa žiada akceptovať charakteristické znaky vývoja vidieckeho osídlenia a kultúrnej krajiny, a to pri rozvoji sídiel a pri lokalizovaní výrobných a technických diel v krajine, stavieb a areálov, trás dopravy a technickej infraštruktúry a hospodárskej činnosti. To znamená:

- pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity, špecifičnosti a pod. pôvodného osídlenia,
- rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály v širšom zábere než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia s cieľom zabezpečiť pre ne potrebnú ochranu,
- rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie, a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie.

Pre obce nachádzajúce sa v obvode/okrese Senica funkciu obvodného/okresného sídla plní mesto Senica, čo vymedzuje funkčné väzby obce Prievaly k centru Senica.

A5. Ľudské zdroje, trh práce

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, ale naopak vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov. Logickým a nevyhnutným dôsledkom transformačných pohybov v politickej a ekonomickej sfére slovenskej spoločnosti po roku 1989 sú aj posuny v demografickom vývoji.

Počet obyvateľov obce Prievaly v druhej polovici 20. storočia sa vyznačoval postupným poklesom, pričom za posledné poldesiatročie stagnuje na úrovni okolo 900 osôb. V čase SODB k 26.5.2001 obec mala 878 trvale bývajúcich obyvateľov. K 1.1.2007 v obci bývalo 916 osôb, o 36 osôb viac ako pri SODB 2001.

Tab. 4: Vývoj počtu obyvateľstva

Rok	Počet obyvateľov
1948	1230
1961	1157
1970	1076
1980	1024
1991	950
2001	878
2002	873
2003	893
2004	903
2005	904
2006	922
2007	916

Poznámka: 1900-2001 údaje zo SODB
2002- 2007 údaje k 1.1.

Prameň: Obecný úrad, SODB 2001

Poznámka: PHSR vychádza z počtu obyvateľstva zisteného v SODB 2001.

Základné kultúrne znaky obyvateľstva

Z hľadiska národnostného zloženia obyvateľstvo obce je relatívne homogénne. Podľa SODB 2001 98,5% obyvateľstva obce sa hlásilo k slovenskej národnosti.

Tab. 5: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa národnosti

Národnosť	Prievaly		
	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	442	423	865
Maďarská	0	1	1
Rómska	1	2	3
Rusínska	-	-	-
Ukrajinská	-	-	-
Česká	2	4	6
Nemecká	-	-	-
Poľská	-	-	-
Chorvátska	-	-	-
Srbská	-	-	-
Ruská	-	-	-
Židovská	-	-	-
Ostatné, nezistené	1	2	3
Spolu	446	432	878

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Podľa SODB k 26.5.2001 v náboženskej štruktúre obyvateľstva obce dominovali obyvatelia, ktorí sa prihlásili k rímskokatolíckej cirkvi. Počet osôb bez náboženského vyznania bol 47.

Tab. 6: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	Prievaly		
	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	413	403	816
Gréckokatolícka cirkev	-	-	-
Pravoslávna cirkev	-	-	-
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	4	3	7
Reformovaná kresťanská cirkev	-	-	-
Evanjelická cirkev metodistická	1	0	1
Apoštolská cirkev	-	-	-
Starokatolícka cirkev	-	-	-
Bratská jednota baptistov	-	-	-
Cirkev československá husitská	-	-	-
Cirkev adventistov siedmeho dňa	-	-	-
Cirkev bratská	-	-	-
Kresťanské zbory	-	-	-
Židovské náboženské obce	-	-	-
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	-	-	-
Ostatné	-	-	-
Bez vyznania	25	22	47
Nezistené	3	4	7
Spolu	446	432	878

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Ekonomická a sociálna situácia obyvateľov obce sa nevyhnutne odráža na spoločenskom vedomí i správaní. Zmenená životná situácia má vplyv na hodnotenie prebiehajúcich zmien a utvára novú spoločenskú klímu vrátane populačnej.

V období transformácie vzrástli príjmové a sociálne rozdiely - diferencovali sa možnosti získania bytu, objavili sa ohrozenia a obavy zo straty zamestnania, čo v konečnom dôsledku viedlo a vedie k diferencovanému prístupu k takým rozhodnutiam, ako je uzatvorenie manželstva, založenie rodiny a počet detí.

Veľké množstvo rozličných foriem demografickej dynamiky možno rozdeliť do troch kategórií pohybu: prirodzený pohyb obyvateľstva, mechanický pohyb obyvateľstva, sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva.

A5.1. Prirodzený pohyb obyvateľstva

Populácia obce má mierne podpriemernú úroveň pôrodnosti – v období 2001-2007 miera natality bola na celoštátnom priemere: miera natality v riešenom území bola okolo 10,2‰.

V období 2001-2007 miera úmrtnosti v obci bola nad celoštátnym priemerom – v danom období na 1000 obyvateľov obce pripadalo ročne 12,7 zomretých (celoslovenský priemer bol 10,0 zomretých), t.j. miera mortality bola okolo 12,7‰.

Táto nepriaznivá vysoká úmrtnosť je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti a silne starnúca populácia. V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v mikropriestore obce dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca. V riešenom regióne vysoká je aj úmrtnosť na nádorové ochorenia, na ochorenia dýchacej a tráviacej sústavy, na cievne choroby mozgu.

Tab. 7: Vývoj počtu narodených v obci v období 2001-2007

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet narodených v priebehu roka	6	9	8	12	10	7	12

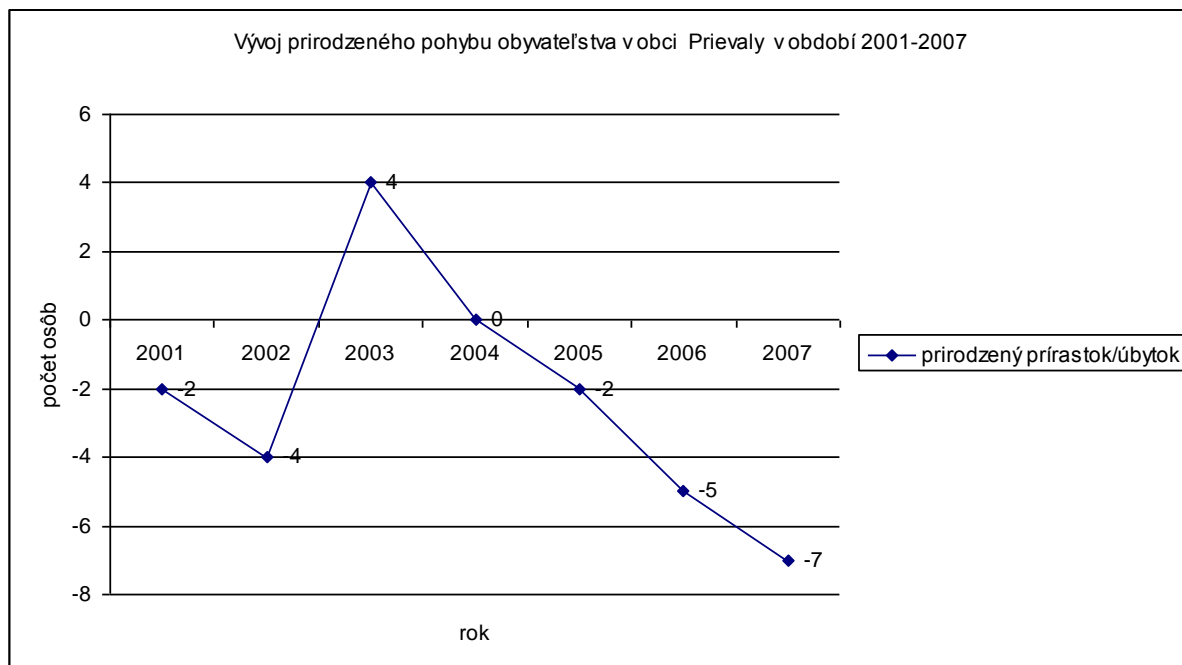
Prameň: Obecný úrad

Tab. 8: Vývoj počtu zomretých v obci v období 2001-2007

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet úmrtí v priebehu roka	8	13	4	12	12	12	19

Prameň: Obecný úrad

Graf 2

Prameň: Obecný úrad

Rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých indikuje silný prirodzený úbytok obyvateľstva v obci: v období 2001-2007 počet narodených bol 64, kým počet zomretých bol 80. Prirodzený úbytok obyvateľstva v obci zapríčiňuje viac faktorov. Okrem špecifickej úmrtnosti a pôrodnosti obyvateľov rurálnych regiónov Slovenska sa medzi dôvody uvádza zhoršenie podmienok pre založenie rodiny, diferenciácia životných stratégií a orientácií mladých ľudí (sobáš prestal byť jedinou cestou osamostatnenia sa od rodičovskej rodiny) a emigrácia mladých ľudí do rozvojových pólů.

V budúcich 10 rokoch na základe prirodzeného vývoja bez vplyvu migračného salda (kladného alebo záporného) celkový počet obyvateľov obce bude mierne klesať.

Veková štruktúra obyvateľov z hľadiska budúcich reprodukčných procesov je priaznivá. Podiel populácie v predproduktívnom (veková skupina 0-14), produktívnom (muži 15-59, ženy 15-54) a poproduktívnom (muži nad 60, ženy nad 55) veku na celkovej populácii obce je nepriaznivejší ako celoštátny priemer.

Podľa priemerného veku obyvateľstva obec vykazuje zlé hodnoty svedčiacie o prevahe obyvateľov vo vyšších vekových kategóriách: priemerný vek obyvateľstva obce je 37,8 rokov, kým celoštátny priemer tohto ukazovateľa je len 36,1 rokov.

Stredná dĺžka života vyjadruje očakávanú dĺžku života pri narodení jedinca pri zohľadnení počtu úmrtí vo všetkých vekových kategóriách. Obec (ako i jej mikropriestor) v porovnaní so SR dosahuje nižšiu strednú dĺžku života aj u mužov aj u žien.

Nekoordinovaná exploatácia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, vody a pôdy, dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobuje prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým do potravinového reťazca. Nedomyšlené sceľovanie pozemkov a nie vždy odborne vyriešené odvodnenie v synergii s vyššie menovanými negatívnymi javmi podmieňujú celkové zhoršenie stavu prostredia, čo má nepriaznivý dopad

na genofond rastlín a živočíchov. To všetko prispieva k celkovému zníženiu kvality štruktúry krajiny a ekosystémov a vo svojich dôsledkoch negatívne ovplyvňuje vek a zdravotný stav ľudskej populácie v tomto regióne.

Populačný vývoj ovplyvňuje aj ďalší významný demografický ukazovateľ – potratovosť, na ktorom má určitý podiel aj environmentálny aspekt, nakoľko pôsobenie škodlivín v ovzduší, vode a potravinách sa dokázateľne negatívne prejavuje najmä u tehotných žien. Index potratovosti v mikropriestore obce (v obvode/okrese Senica) je vyšší než celoštátny priemer. Počet živonarodených s vrodenou chybou v záujmovom regióne je tiež nad celoštátnym priemerom, rovnako ako výskyt zhubných nádorov.

Tab. 9: Bývajúce obyvateľstvo podľa veku

Vek	Prievaly			
	Muži	Ženy	Úhrn	v %
0 - 2	10	10	20	2,3
3 - 4	5	7	12	1,4
5	6	8	14	1,6
6 - 9	25	15	40	4,6
10 - 14	30	32	62	7,1
15	9	7	16	1,8
16 - 17	15	18	33	3,8
18 - 19	18	14	32	3,6
20 - 24	48	33	81	9,2
25 - 29	33	31	64	7,3
30 - 34	33	24	57	6,5
35 - 39	34	23	57	6,5
40 - 44	31	33	64	7,3
45 - 49	34	27	61	6,9
50 - 54	27	28	55	6,3
55 - 59	18	19	37	4,2
60 - 64	17	17	34	3,9
65 - 69	17	21	38	4,3
70 - 74	11	27	38	4,3
75 - 79	13	16	29	3,3
80 - 84	5	8	13	1,5
85+	4	11	15	1,7
Nezistený vek	3	3	6	0,7
Spolu	446	432	878	100

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 10: Prehľad vybraných ukazovateľov zdravotného stavu obyvateľstva

Región	Index potratovosti (na 100 narodených)	Živonarodení s vrodenou chybou na 10000 živonarodených	Zhubné nádory – hlásené ochorenia na 100 000 obyv.	
			muži	ženy
Okres Senica	42,1	359,6	497,5	451,8
Trnavský kraj	40,0	256,5	456,5	403,5
Slovensko	37,2	248,4	446,7	401,0

Prameň: HEALTH STATISTICS YEARBOOK OF THE SLOVAK REPUBLIC 2004

Tab. 11: Prehľad vybraných ukazovateľov vekovej štruktúry obyvateľstva

	Prievaly			Slovensko		
	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu
Podiel obyvateľstva:						
0 - 5	4,7	5,8	5,2	6,6	5,9	6,3
6 - 14	12,3	10,9	11,6	13,3	12	12,6
Produktívny	67,3	55,1	61,3	66,7	58,1	62,3
Poproduktívny	15	27,5	21,2	12,5	23,1	18
Priemerný vek	35,9	39,8	37,8	34,5	37,6	36,1

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

A5.2. Mechanický pohyb obyvateľstva

Priestorová a sociálna mobilita obyvateľstva navzájom od seba závisia. Zmena sociálnej štruktúry vyvoláva priestorové pohyby obyvateľstva. Rozvoj priemyslu a terciárnych aktivít a ich lokalizácia predovšetkým v mestských sídlach vyvolali rozsiahle presuny obyvateľstva do miest – migrácia občanov obce v podstate odráža rozdiely medzi okolitými sídlami v sociálnych a ekonomických podmienkach života ľudí.

Z priestorového hodnotenia dochádzky do zamestnania rozhodujúca zložka pracovnej sily je zamestnaná v Senici. Podľa SODB 2001 231 osôb, t.j. 53,3% ekonomicky aktívnych obyvateľov obce malo svoje pracovisko v inej obci. V členení podľa pohlavia bola dochádzka žien do zamestnania mimo obce nižšia ako mužov, čo je spôsobené hlavne tým, že ženy vzhľadom na svoje materské povinnosti sú menej mobilné. V odvetvovej štruktúre hospodárstva najvyšší odchod za prácou majú priemyselná výroba a služby. Najnižší odchod za prácou je v poľnohospodárstve.

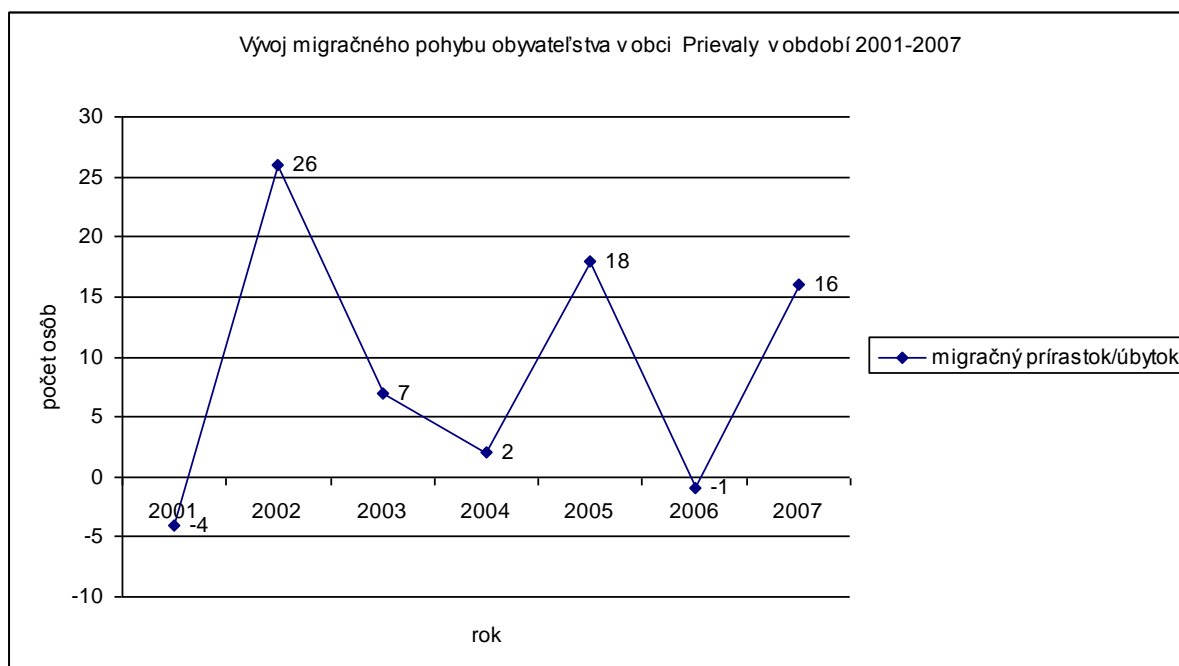
Migrácia obyvateľstva je taký pohyb obyvateľstva, ktorý sa viaže na zmenu trvalého bydliska. Pri tomto pohybe vznikajú významné zmeny v priestorovom rozmiestnení pracovnej sily. Tá je však do značnej miery ovplyvňovaná predovšetkým možnosťou získania bývania a zamestnania. 73,1% obyvateľov obce sa narodilo v obci súčasného bydliska, čo svedčí o tom, že podiel ľudí prisťahovaných do obce je výrazný.

Tab. 12: Bývajúce obyvateľstvo podľa miesta narodenia

Obec	Pohlavie	Úhrn obyvateľov	Narodení v obci súčasného bydliska	
			spolu	v %
Prievaly	muži	446	339	76
	ženy	432	303	70,1
	spolu	878	642	73,1

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Graf 3

Prameň: Obecný úrad

V období 2001-2007 do obce sa prisťahovalo 190 osôb, pričom v tom istom období z obce sa odsťahovalo len 126 osôb. Tieto údaje svedčia o veľkom migračnom prírastku obyvateľstva. V najbližších rokoch prvoradou úlohou bude ďalšia podpora migračného prírastku obyvateľstva obce.

Tab. 13: Vývoj počtu prisťahovaných do obce v období 2001-2007

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet prisťahovaných v priebehu roka	13	44	19	23	34	13	44

Prameň: Obecný úrad

Tab. 14: Vývoj počtu odsťahovaných z obce v období 2001-2007

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet odhlásených v priebehu roka	17	18	12	21	16	14	28

Prameň: Obecný úrad

A5.3. Sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva

Táto mobilita zahŕňa presuny obyvateľstva medzi jednotlivými sociálnymi skupinami. Výsledkom tohto pohybu sú zmeny v štruktúre obyvateľstva podľa ekonomických a kultúrnych znakov.

Tab. 15: Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia I.

Obec	Pohlavie	Osoby ekonomicky aktívne						Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí
		spolu	v %	z toho					
				na materskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	vypomáhajúci v rod. podniku	nezamestnaní		
Prievaly	muži	240	53,8	0	1	0	57	82	11
	ženy	193	44,7	26	1	0	32	128	3
	spolu	433	49,3	26	2	0	89	210	14

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Miera ekonomickej aktivity obyvateľov obce je 49,3% (celoštatny priemer je 48,2%). V čase SODB 2001 v obci bolo 89 nezamestnaných, čo predstavovalo až 20,5% ekonomicky aktívnych osôb. V období 2001-2007 počet nezamestnaných výrazne klesol, v súčasnosti miera evidovanej nezamestnanosti je na relatívne nízkej úrovni okolo 2%. V čase SODB 2001 23,9% obyvateľstva obce bol nepracujúcim dôchodcom.

Tab. 16: Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia II.

Obec	Pohlavie	Deti a žiaci ZŠ	Žiaci a študenti			
			spolu	v tom		
				z učilišť (SOU)	zo stredných škôl	z vysokých škôl
Prievaly	muži	85	25	5	15	5
	ženy	79	23	9	11	3
	spolu	164	48	14	26	8

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

V čase SODB 2001 v obci bolo 164 detí a žiakov ZŠ a 48 študentov na stredných a vysokých školách. Podiel vysokoškolákov na celkovom počte obyvateľstva bol pod celoštatným priemerom: len 0,9% obyvateľstva obce navštevovalo vysokú školu (celoslovenský priemer bol 1,9%).

Za posledných 10 rokov došlo k úbytku pracovných príležitostí v mnohých sektoroch hospodárstva mikroregiónu obce, v najväčšej miere v nosných výrobných odvetviach

riešeného územia – v pôdohospodárstve a priemysle. Súčasnú zamestnanosť v obci (i jej mikropriestore) okrem dobrých pôdohospodárskych prírodných podmienok ovplyvňuje najmä proces privatizácie hospodárstva, stav a rozvoj malého a stredného podnikania.

Tab. 17: Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	41	13	54	25
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	5	5	10	9
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	4	1	5	3
Priemyselná výroba	38	28	66	53
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	8	3	11	11
Stavebníctvo	31	5	36	13
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	10	36	46	29
Hotely a reštaurácie	5	9	14	11
Doprava, skladovanie a spoje	11	10	21	15
Peňažníctvo a poisťovníctvo	1	2	3	3
Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné služby, výskum a vývoj	10	2	12	10
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	19	18	37	14
Školstvo	1	9	10	2
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	0	16	16	14
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	0	2	2	1
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-
EA bez udania odvetví	56	34	90	18
Spolu	240	193	433	231

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 18: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
Základné	99	153	252
Učňovské (bez maturity)	176	84	260
Stredné odborné (bez maturity)	10	9	19
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	17	13	30
Úplné stredné odborné (s maturitou)	38	61	99
Úplné stredné všeobecné	4	19	23
Vyššie	3	1	4
Vysokoškolské bakalárske	0	2	2
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	12	9	21
Vysokoškolské doktorandské	-	-	-
Vysokoškolské spolu	12	11	23
Vysokoškolské podľa zamerania			
- univerzitné	3	9	12
- technické	3	0	3
- ekonomické	1	2	3
- poľnohospodárske	3	0	3
- ostatné	2	0	2
Ostatní bez udania školského vzdelania	2	3	5
Ostatní bez školského vzdelania	2	0	2
Deti do 16 rokov	83	78	161
Úhrn	446	432	878

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba, ktorá sa realizovala v priaznivých prírodných podmienkach. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí mierne klesol počet pracovníkov v tomto odvetví, avšak v čase SODB 2001 ešte 54 osôb stále pracovalo

v primárnom sektore, t.j. 12,5% ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce pracovalo v poľnohospodárstve a súvisiacich službách (celkový počet EA k SODB 2001 bol 433). Priemyselná výroba bezprostredného okolia obce zažila veľmi ťažké chvíle v období transformácie - tvorba nových pracovných miest v tomto odvetví v obvode/okrese Senica je stále ešte nízka.

Školské vzdelanie je výrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Je jedným z činiteľov ovplyvňujúcich životnú úroveň a podmieňujúcich úspešný rozvoj národného hospodárstva vo všetkých jeho oblastiach.

Z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva obec vykazuje nízku vzdelanostnú úroveň. Index vzdelanosti obyvateľov obce Prievaly je pod celoštátnym priemerom. Nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva je dôsledkom viacerých faktorov: rurálny charakter územia (čo sa všeobecne vyznačuje podpriemernou vzdelanostnou štruktúrou, študovanie nie je rodinným príkladom), nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva obce (vysoký podiel osôb v poproduktívnom veku, ktorí majú väčšinou len základné vzdelanie).

Potreby našej ekonomiky a štruktúrne zmeny v technike, technológii a medzi odvetviami vyvolali analogické zmeny v sociálnej štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

V období 1997-2007 vzrástol podiel podnikateľov, avšak sa znížil podiel družstevných poľnohospodárov. Podnikateľská aktivita v obci (ako aj v jej mikropriestore) je mierne pod celoštátnym priemerom – 3,5% ekonomicky aktívneho obyvateľstva vykonáva podnikateľskú aktivitu bez zamestnanca a 2,8% ekonomicky aktívneho obyvateľstva je podnikateľom so zamestnancami (celoslovenský priemer prvého ukazovateľa je 4,6%, celoslovenský priemer druhého ukazovateľa je 3,1%). Nízky podiel podnikateľov na celkovom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva zdôvodňuje relatívne nedostatok pracovných možností v obci (i v jej mikropriestore).

Tab. 19: Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa spoločenskej skupiny a podľa pohlavia

Obec	Zamestnanec pracujúci za mzdu, plat, iný druh odmeny				Členovia produkčných družstiev	Podnikatelia		Ostatní a nezistení	Ekonomicky aktívni	
	v štátnom podniku	v súkromnom podniku	v poľnoh. družstve alebo inej družs. organizácii	u iného zamestnávateľa		bez zamestnancov	so zamestnancami		spolu	z toho robotníci
Muži	56	111	12	3	0	14	10	34	240	161
Ženy	81	67	11	2	1	1	2	28	193	91
Spolu	137	178	23	5	1	15	12	62	433	252
v %	31,6	41,1	5,3	1,2	0,2	3,5	2,8	14,3	100	58,2

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Podiel robotníkov na celkovom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva je 58,2%, kým celoslovenský priemer je 45,4%.

A5.3.1. Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť.

Ekonomická recesia, likvidácia veľkých zamestnávateľov a nízka reštrukturalizácia ekonomickej základne vyvolali aj v záujmovom regióne silný tlak na trh práce – avšak od

roku 2003 miera nezamestnanosti v širšom okolí obce, v obvode/okrese Senica je pod úrovňou celoštátneho priemeru.

V jarných mesiacoch 2008 počet evidovaných nezamestnaných sa pohyboval okolo 20 osôb – miera evidovanej nezamestnanosti bola okolo 2-3%.

Najväčším problémom súčasného trhu práce je vysoká miera dlhodobo nezamestnaných osôb, ako aj nezamestnanosť ľudí vo veku nad 45 rokov. Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšie sú skupiny s najnižšou kvalifikáciou a vzdelaním. Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu.

A5.3.2. Mzdy

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov vyspelosti regiónov je cena práce. Je zrejmé, že problémy, ktoré sa kumulovali v súvislosti s málo efektívnou ekonomikou v predchádzajúcom období, ako aj mnohé lapsusy po roku 1989 spôsobili, že veľká časť obyvateľov Slovenska nie je schopná naplniť v plnej miere svoje potreby.

Okres Senica na základe výšky priemerných miezd patrí medzi podpriemerné regióny Slovenska, príjmy tunajších obyvateľov sú mierne pod krajským a celoslovenským priemerom: v 1. polroku 2006 priemerná mzda v okrese Senica bola 15730 Sk, kým priemerná mzda na Slovensku bola o takmer 20% vyššia – 19664 Sk (v Trnavskom kraji bola 18291 Sk). Takáto nízka úroveň nominálnej mzdy v záujmovom regióne je odrazom faktorov, ako nemoderná štruktúra hospodárstva (v regióne dominuje poľnohospodárstvo), nízka kvalifikačná štruktúra obyvateľov regiónu a nedostatok pracovných možností. Avšak v budúcich 2-3 rokoch sa očakáva ožiovovanie rastu nominálnych miezd – v prvom polroku 2006 rast miezd v okrese Senica bol na úrovni 8,2%.

Tab. 20: Štruktúra priemernej nominálnej mesačnej mzdy v Sk podľa hospodárskych aktivít v okrese Senica*, 1. polrok 2006

Odvetvia ekonomickej činnosti	Priemerná nominálna mesačná mzda v Sk	
	1. polrok 2006	index 1.-2. Q. 2006 / 1.-2. Q. 2005
Spolu odvetvia ekonomickej činnosti	15730	108,2
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo, lesníctvo, rybolov, chov rýb	13411	103,9
Priemysel spolu	16854	109,8
Stavebníctvo	17387	114,8
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov, spotrebného tovaru	13902	104,3
Hotely a reštaurácie	-	-
Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	16767	105,3
Finančné sprostredkovanie	-	-
Nehnuteľností, prenájom a obchodné činnosti	-	-
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezp.	19761	107,3
Školstvo	14700	108,0
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	13939	114,1
Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	14451	108,6

*To sú údaje za podnikateľské subjekty s 20 a viac zamestnancami (za organizácie pošty a telekomunikácií, peňažníctva a poisťovníctva, nebankové finančné inštitúcie a všetky nepodnikateľské organizácie bez ohľadu na počet zamestnancov) a podniky s počtom zamestnancov nižším ako 20 dosahujúce ročnú produkciu 100 mil. Sk a viac.

Poznámka 2: - nedostupný údaj.

Prameň: ŠÚ SR 2005

A5.3.3. Ľudia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia

Najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú nezamestnaní. V najbližších rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na pracovnú silu vo vekových skupinách nad 45 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia, lebo väčšinou majú nízku adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nevyhovujúcu kvalifikáciu, čoho dôsledok je ich nízka atraktivita pre zamestnávateľa (majú malú šancu uplatniť sa na trhu práce).

Ďalšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú starší obyvatelia, ktorí sú poberateľmi starobných dôchodkov (výraznejšie vyššie vekové kategórie) a zdravotne, zmyslovo a duševne postihnutí občania. Títo občania sú v prevažnej miere poberateľmi invalidných dôchodkov.

Ďalšou významnou skupinou ľudí, ktorých možno zaradiť medzi ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia, sú deti odkázané na pomoc cudzích a prípadne iné sociálne ohrozené skupiny obyvateľov.

V budúcom období možno predpokladať zvýšený záujem občanov o sociálne služby, keďže dochádza k starnutiu populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

A6. Domový a bytový fond, domácnosti ako spoločenské jednotky

Úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva. Jej vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovplyvňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva.

Jedným zo základných predpokladov na riešenie celkovej nepriaznivej situácie v regióne, ako sú nízka ekonomická aktivita obyvateľov a nepriaznivý demografický vývoj s priamym dopadom na jeho vekovú štruktúru, je vytváranie podmienok na bývanie.

V čase SODB 2001 v obci bolo 274 trvalo obývaných bytov. Na domovom fonde obce 97,2%-ný podiel mali rodinné domy. Počet neobývaných bytov bol veľmi vysoký, až 100 rodinných domov bolo voľných, z ktorých 67 rodinných domov bolo určených na rekreáciu.

Od mája 2001 došlo k miernym zmenám v počte a štruktúre domového fondu: v období 2001-2007 bolo vybudovaných 18 rodinných domov a 3 bytových domov celkom s 27 bytovými jednotkami (12 b.j. +6 b.j. +6 b.j.), ktorá skutočnosť svedčí o silnej dynamike rastu bytového fondu obce za ostatné roky.

V strednodobom horizonte – s ohľadom na zlepšenie demografickej štruktúry obyvateľstva obce a s cieľom zlepšiť bytový fond obce – je potrebné realizovať výmeru nových stavebných pozemkov pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby (k tomu je potrebné rozšíriť inžinierske siete a miestne komunikácie).

Tab. 21: Trvale obývané byty podľa druhu budovy, podľa obdobia výstavby

Obdobie výstavby	Prievally			
	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
- 1899 a nezistené	28	0	0	28
1900 - 1919	8	0	0	8
1920 - 1945	19	0	0	19
1946 - 1970	93	6	0	99
1971 - 1980	39	10	1	50
1981 - 1990	41	18	0	59
1991 - 2001	11	0	0	11
spolu	239	34	1	274
%	87,2	12,4	0,4	100
Úhrn - z toho 1996 - 2001	6	0	0	6

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 22: Vývoj počtu postavených rod. domov a byt. domov v obci v období 1999-2007

Rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet postavených rod. domov	2	1	1	2	3	2	2	3	5
Počet postavených bytových domov/bytov	0	0	0	1/15	0	0	0	0	2/6

Prameň: Obecný úrad

Tab. 23: Charakteristika bytového fondu podľa kategórie bytov (%)

Územie	Kategórie bytov			
	I. kategória	II. kategória	III. kategória	IV. kategória
Prievally	58,4	17,2	10,9	13,5
Okres Senica	71,9	14,4	4,3	9,4
Slovensko	77,8	11,8	2,9	7,5

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 24: Základné charakteristiky domového a bytového fondu

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Domov spolu	336	6	1	343
Trvale obývaných domov	239	6	1	246
v %	97,2	2,4	0,4	100
v tom vlastníctvo:				
štátu	1	0	1	2
bytového družstva	0	2	0	2
obce	-	-	-	-
fyzickej osoby	232	1	0	233
právnickej osoby	1	0	0	1
ostatných	5	3	0	8
s 1-2 nadzemnými podlažiami a nezistené	239	1	1	241
s 3-4 nadzemnými podlažiami	0	5	0	5
s 5+ nadzemnými podlažiami	-	-	-	-
Ubytovacích zariadení bez bytu	-	-	-	-
Neobývaných domov	97	0	0	97
z toho: určených na rekreáciu	67	0	0	67
Priemerný vek domu	43	23	26	43
Bytov spolu	339	34	1	374
v tom: trvale obývané	239	34	1	274
v %	87,2	12,4	0,4	100
z toho družstevné	0	10	0	10
byty vo vlastníctve občana v bytovom dome	0	23	0	23
neobývané	100	0	0	100
neobývané z dôvodu zmeny užívateľa	6	0	0	6
neobývané, určené na rekreáciu	67	0	0	67
neobývané, uvoľnené na prestavbu	5	0	0	5
neobývané, nespôsobilé na bývanie	8	0	0	8
neobývané po kolaudácii	4	0	0	4
neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní	7	0	0	7
neobývané z iných dôvodov	3	0	0	3
nezistené	-	-	-	-
Trvale obývané byty:				
Materiál nosných múrov: kameň, tehly	200	0	0	200
drevo	-	-	-	-
nepálené tehly	29	0	0	29
ostatné a nezistené	10	34	1	45
Veľkosť bytu: 1 obytná miestnosť	1	0	0	1
2 izby	38	8	1	47
3 izby	79	16	0	95
4 izby	63	9	0	72
5+ izieb	58	1	0	59
Bývajúcich osôb	741	132	4	877
Počet CD	308	39	1	348
Počet HD	289	37	1	327
Obytné miestnosti	883	105	2	990
Počet osôb na 1: byt	3,1	3,88	4	3,2
obytné miestnosti	0,84	1,26	2	0,89
CD	2,41	3,38	4	2,52
HD	2,56	3,57	4	2,68
Obytná plocha bytu v m ²	15 631	1 770	28	17 429
Celková plocha bytu v m ²	23 036	2 309	44	25 389
Priemerný počet:				
- m ² obytnej plochy na 1 byt	65,4	52,1	28	63,6
- m ² celkovej plochy na 1 byt	96,4	67,9	44	92,7
- m ² obytnej plochy na 1 osobu	21,1	13,4	7	19,9
- obytných miestností na 1 byt	3,69	3,09	2	3,61

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Trvalo obývané domy vykazujú nepriaznivú vekovú štruktúru, priemerný vek domového fondu je 43 rokov (celoslovenský priemer je 38 rokov). Od veku bytov čiastočne závisia aj všetky ostatné charakteristiky, počínajúc veľkosťou, až po ich technické vybavenie.

Bývanie a jeho úroveň patria k dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt neplní iba materiálnu funkciu prirodzených potrieb rodiny ako základnej jednotky spoločnosti, ale zároveň je výraznou zložkou kultúrneho štandardu obyvateľstva a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

Na celkovú úroveň bývania pôsobí predovšetkým počet obyvateľov bývajúcich v bytoch a domácnostiach, čo je však popri celkovom počte bytov a ich vybavení podmienené demografickou skladbou obyvateľstva a domácností. Vo všetkých základných ukazovateľoch úrovne bývania došlo za obdobie 1991-2001 k pozitívnemu vývoju. Priemerná veľkosť obytnej plochy v m² na 1 osobu je nad celoštátnym priemerom, v obci Prievaly na jednu osobu pripadne obytná plocha 19,9 m² (celoštátny priemer je 17 m²). Priemerný počet obytných miestností na 1 byt je 3,61 (celoštátny priemer je 3,21). Priemerný počet osôb na 1 obytnú miestnosť je 0,89 (celoštátny priemer je 0,99).

Ďalším dôležitým ukazovateľom bývania rodín je spoločné bývanie domácností. Napriek tomu, že v mnohých prípadoch ide o vzájomne želané spolužitie (tzv. viacgeneračné rodiny), spoločné bývanie je väčšinou dôsledkom nevyriešeného bytového problému. Dotýka sa to predovšetkým mladých rodín. Úroveň bývania a jej vzťah k úrovni vybavenia bytu a jeho zariadenia do bytovej kategórie nie je taký jednoznačný ako v predchádzajúcich prípadoch.

Bytový fond obce má podpriemerný štandard vybavenosti v porovnaní s celoštátnymi údajmi: v obci 58,4% bytového fondu patrí do 1. kategórie (do najvyššej kategórie), 17,2% bytov do 2. kategórie, 10,9% bytov do 3. kategórie, kým 13,5% bytov do 4. kategórie (na úrovni Slovenska diferenciácia predchádzajúcich ukazovateľov je nasledovná: 77,8%, 11,8%, 2,9% a 7,5%).

Tab. 25: Cenzové domácnosti rodinné podľa počtu závislých detí

Počet závislých detí	Úplné rodiny		Neúplné rodiny
	ženy ekonomicky aktívne	ženy ostatné	
1	32	4	12
2	38	2	4
3	19	2	1
4+	2	0	0
Spolu	91	8	17

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Spoločne hospodáriace domácnosti tvoria osoby spoločne bývajúce a spoločne hospodáriace. Na rozdiel od cenzových domácností, u ktorých hlavným a rozhodujúcim kritériom je rodinný zväzok, základom hospodáriacich domácností je prehlásenie ich členov, že hospodária spoločne.

Pri sčítaní ľudu v roku 2001 v obci bolo 349 cenzových domácností, 273 bytových domácností a 328 spoločne hospodáriacich domácností. Ich vzájomný pomer bol 1,28 : 1 : 1,20. Táto vyváženosť svedčí o vysokej kultúre bývania a o vysokom ekonomickom stupni samostatnosti domácností. Malý rozdiel medzi tromi uvedenými kategóriami domácností naznačuje, že v prevažnej väčšine v jednom byte bývala jedna cenzová domácnosť. Vývoj počtu cenzových domácností ovplyvnil predovšetkým zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva, ale aj rast počtu ovdovených, ako aj rozvodov.

Tab. 26: Vybrané charakteristiky domácností podľa typu a počtu členov

Domácnosti	Domácnosti s počtom členov						Domácnosti spolu
	1	2	3	4	5	6+	
Bytové:							
s 1 CD	70	38	24	44	28	3	207
s 2+ CD	0	7	13	5	14	27	66
spolu	70	45	37	49	42	30	273
Hospodáriace:							
s 1 CD	110	58	41	54	38	6	307
s 2+ CD	0	6	5	0	2	8	21
spolu	110	64	46	54	40	14	328
Cenzové:							
úplné:							
bez závislých detí	0	40	26	13	4	1	84
so závislými deťmi	0	0	13	43	38	5	99
spolu	0	40	39	56	42	6	183
neúplné:							
bez závislých detí	0	11	4	0	0	0	15
so závislými deťmi	0	11	5	1	0	0	17
spolu	0	22	9	1	0	0	32
viacčlenné nerodinné	0	2	0	0	0	0	2
jednotlivci:							
vo vlastnom byte	83	0	0	0	0	0	83
v inom byte	48	0	0	0	0	0	48
podnájomníci	1	0	0	0	0	0	1
spolu	132	0	0	0	0	0	132
úhm	132	64	48	57	42	6	349

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 27: Vybavenie trvale obývaných bytov I.

Vybavenie	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Bytov spolu	274	877
z toho:		
s plynom zo siete	217	703
s vodovodom		
v byte	266	868
mimo bytu	3	2
bez vodovodu	3	5
nezistené	2	2
s kanalizáciou		
prípojka na kanalizačnú sieť	97	367
septik (žumpa)	125	398
so splachovacím záchodom	191	719
s kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	241	825

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 28: Spôsob vykurovania trvale obývaných bytov

Spôsob vykurovania	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Ústredné kúrenie diaľkové	1	5
Ústredné kúrenie lokálne	156	577
na pevné palivo	18	75
na plyn	128	470
elektrické	4	12
Etážové kúrenie		
na pevné palivo	3	11
na plyn	22	73
ostatné	-	-
Kachle		
na pevné palivo	27	71
elektrické	1	1
plynové	37	71
ostatné	1	2
Iné	26	66
Spolu	274	877

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Celkový charakter životnej úrovne obyvateľstva sa prejavuje rastom hmotnej spotreby obyvateľstva a jej kvality. Konkrétnym prejavom toho je vysoká vybavenosť domácností predmetmi dlhodobej spotreby.

Tab. 29: Vybavenie trvale obývaných bytov II.

Vybavenie domácnosti	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Samostatná chladnička	170	531
Chladnička s mrazničkou	116	403
Samostatná mraznička	138	499
Automatická práčka	138	543
Farebný televízor	230	810
Telefón v byte	165	569
Mobilný telefón	56	243
Rekreačná chata, domček, chalupa	2	8
Osobný automobil	82	343
Osobný počítač	14	67
Osobný počítač s internetom	6	30

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

A7. Infraštruktúra

Rozvoj infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu i obce a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva.

Dopravná infraštruktúra

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektivitu dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

Záujmové územie sa nachádza v blízkosti križovatiek viacerých ciest európskeho významu, čo v budúcnosti môže znamenať silný rozvojový impulz pre daný región.

V blízkosti obce prebieha európsky multimodálny koridor č. IV (Berlín / Norimberg - NSR/ČR – Praha – Brno - ČR/SR – Kúty – Bratislava - Nové Zámky / Komárno – Štúrovo - SR/MR lokalizovaný pre trate železničnej a kombinovanej dopravy).

Obec má relatívne dobrú dopravnú polohu aj vo vzťahu k diaľničnému systému Európy: cca 40 km západne od obce prechádza diaľnica D2 (E65), cca 40 km východne od obce prechádza diaľnica D1 (E75).

Tieto dopravné koridory patria medzi najvýznamnejšie komunikačné osi v Európe. V budúcnosti teda nevyhnutnou úlohou bude využiť prítomnosť hore uvedených európskych komunikačných systémov (bude potrebné zlepšiť infraštruktúrne prepojenia na hore uvedené európske multimodálne koridory).

Cestná infraštruktúra

Najvýznamnejším cestným ťahom prechádzajúcim cez riešené územie je cesta II/501, ktorá je významná medziregionálna komunikácia smerujúca pozdĺž západného úpätia Malých Karpát medzi obcou Lozorno a mestom Brezová pod Bradlom. Cesta II/501 v smere juhozápad-severovýchod diagonálne prechádza centrálnou časťou obce. Cesta II/501 do riešeného územia vchádza z juhu zo smeru Plavecký Peter, kým zo severu zo smeru Cerová. Trasovanie cesty II/501 orientuje dopravnú záťaž do centra obce, kde podielom necieľovej dopravy na celkovej intenzite pôsobí v rámci vnútroobecného dopravného systému negatívne.

Najvýznamnejší cestný ťah prechádzajúci v blízkosti obce Prievaly je cesta I/51, ktorá v hierarchii dopravných nadradených medzinárodných trás (Česká republika – Slovenská republika) východ–západ reprezentuje prepojenie druhého rádu (Hodonín-Holíč-Senica-Trnava-Nitra-Levice-Hontianske Nemce). Cesta I/51 prechádza 10 km severne od obce.

Miestne komunikácie majú bezprašnú povrchovú úpravu (všetky miestne komunikácie majú spevnený povrch) a rôzne šírkové a smerové usporiadanie.

Pre bezpečnosť cestnej premávky je potrebné ďalej rozvíjať sústavu chodníkov, ako aj skvalitniť miestne komunikácie a chodníky rozsiahlymi rekonštrukčnými prácami v strednodobom horizonte.

Železničná doprava

Obec Prievaly nie je priamo napojená na európsky železničný systém.

Najbližšia železničná stanica k riešenému územiu sa nachádza v obci Jablonica (vo vzdialenosti 10 km) na železničnej trati č. 116 (Trnava-Senica).

Hromadná doprava

Základný systém hromadnej dopravy vymedzeného územia predstavuje autobusová a železničná doprava. Úroveň regionálnych väzieb je zabezpečená prímestskou autobusovou a železničnou dopravou. Táto sa nadväzuje na sieť lokálnych a celoštátnych spojení.

Integrovaný regionálny systém hromadnej dopravy zabezpečuje organizáciu a prepojenie hlavných zložiek hromadnej cestnej dopravy v hlavných smeroch pohybu cestujúcich, ktorými pre riešené územie sú:

- cesty do obvodného/okresného centra Senica (21 km),
- cesty do blízkeho regionálneho centra Jablonica (10 km).

Ostatné druhy dopravy

Nemotorová a pešia doprava reprezentujú v sídle Prievaly najväčší podiel v rámci dopravnej vnútrosídelskej práce. Zdrojové miesta pešej dopravy korešpondujú najmä s priestormi súvisiacimi s uzlovými miestami hromadnej dopravy, ako i so zariadeniami vyššej občianskej vybavenosti, kde je predpoklad väčšej koncentrácie osôb.

Konfigurácia terénu, rozmiestnenie funkcií bývania, vybavenosti, práce a rekreácie v sídle dávajú predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy ako jedného zo základných vnútrosídelských dopravných systémov a ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy. Smerovanie lokálnych cyklistických trás je orientované na vzťahy na centrálnu časť obce.

Letisko s verejnou prepravou osôb a nákladov sa nachádza cca. v 70 km vzdialenosti v Bratislave.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Obec Prievaly je zásobovaná kvalitnou pitnou vodou.

Kanalizácia a čistenie odpadovej vody

V obci Prievaly je vybudovaná verejná kanalizácia (pokrýva cca 80% územia) a nachádza sa tu aj čistiareň odpadových vôd.

Dažďové vody z komunikácií, z nehnuteľností a zo spevnených plôch sú odvádzané jestvujúcimi prícestnými odvodňovacími rigolmi pozdĺž komunikácií voľne do terénu.

V strednodobom horizonte je potrebné dobudovať kanalizáciu v obci a tak znížiť mieru znečistenia podzemných vôd, ako aj vytvoriť podmienky pre rozvoj obce: pre rozvoj bytovej výstavby, priemyslu a cestovného ruchu.

Zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie

Obec Prievaly je zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce.

Verejné osvetlenie je riešené inštalovaním výbojkových svietidiel na jestvujúcich elektrických betónových stĺpoch.

Zásobovanie plynom

Obec Prievaly je plno plynofikovaná. Zemný plyn je v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie.

V prípade výstavby nových rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti je možnosť predĺženia plynových rozvodov k týmto objektom.

Telekomunikácie

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete.

Obec má dobré GSM pokrytie od všetkých troch mobilných operátorov (Orange a.s., T-Mobile a.s., Telefonica O2 a.s.).

V obci je dostupný širokopásmový internet.

V obci je dostupný aj verejný internetový bod.

A8. Hospodársko-ekonomický potenciál obce

Ekonomický potenciál obce je nižší ako priemer Slovenska (čo naznačovali aj ukazovatele, ako priemerná mesačná nominálna mzda a vzdelanostná štruktúra pracovnej sily v predchádzajúcich kapitolách), avšak vplyvom rozvoja cestovného ruchu sa môže stať veľmi prosperujúcim vidieckym sídlom.

Širší priestor obce – obvod/okres Senica – patrí do kategórie priemyselnopoľnohospodárskych regiónov SR. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry rozhodujúce postavenie majú pôdohospodárstvo, chemický, strojársky a elektrotechnický priemysel.

A8.1. Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárstvo je rozšírenou aktivitou v záujmovom území. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci je 910,3 ha, čo predstavuje 60% z jej celkovej výmery. O strednej intenzite poľnohospodárskej výroby svedčí podiel poľnohospodárskej pôdy využívannej ako orná pôda (85,9%).

Tab. 30: Štruktúra poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci (v m²)

Obec	Celková výmera p.pôdy v m ²	Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty
Prievaly	9 103 373	7 824 066	0	914	214645	36316	1 027 432

Poznámka: stav k 13.2.2008
Prameň: VUGK, 2008

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Záujmový región patrí do stredneproduktnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska. Rastlinná výroba obce sa zameriava prevažne na pestovanie obilnín.

Živočišna výroba je druhou základnou časťou poľnohospodárskej výroby, ktorej prvoradou úlohou je produkcia živočíšnych výrobkov pre spotrebu obyvateľstva, ako aj poskytovanie ďalších surovín pre priemyselnú výrobu. Živočišna výroba obce sa zameriava prevažne na chov hovädzieho dobytku a ošípaných.

Všetky opatrenia v rastlinnej a živočíšnej výrobe sa musia smerovať k tomu, aby sa dosiahla primeraná rentabilita výroby, za dodržania pravidiel ochrany vôd, pôdy a ovzdušia. Z ekologického hľadiska je dôležité podstatné obmedzenie používania anorganických hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín. V rastlinnej výrobe sa i do budúcnosti predpokladá zachovanie jej intenzity s podmienkou udržiavania ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny.

Obec (ako aj jej mikropriestor) poskytuje výborné možnosti pre poľovníkov prakticky na celom svojom území, kde vďaka ochrane a cieľavedomej starostlivosti žije široká škála poľovnej zveri (srnec, zajac, bažant).

A8.2. Priemysel

Rozvoj priemyslu v mikropriestore obce (v obvode/okrese Senica) je v podstate spojený s realizáciou programu industrializácie zo 60-tych rokov, ktorého cieľom bolo vybudovanie priemyselnej základne v dovtedy ekonomicky slabo rozvinutých a prevažne poľnohospodársky orientovaných oblastiach. Okrem spoločensko-politických faktorov sa v lokalizácii priemyslu v danom regióne uplatnili aj ďalšie faktory, a to hlavne dostatok pracovnej sily a čiastočne ekonomicko-geografická poloha.

Priemyselná výroba obce je slabá, druhý sektor zastupujú predovšetkým odvetvia nadväzujúce na miestne suroviny a na tradíciu výroby (napr. výroba pružín a výrobkov z drôtu; píliarska výroba; stolárstvo; zámočníctvo; výroba kovových konštrukcií atď.).

Medzi základné ciele obce z hľadiska riešenia rozvoja priemyselnej výroby patrí vytvorenie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily.

A8.3. Trhové služby, maloobchod

Škála poskytovaných trhových služieb v obci je veľmi úzka, vo väčšine prípadov sa rozvíjajú na základe živnostenských oprávnení a v prevažnej miere v priestoroch rodinných domov (prípadne vo vyčlenených priestoroch pre tento účel). V obci sa nachádzajú služby, ako: kaderníctvo, pohostinská činnosť, prenájom poľnohospodárskych strojov a zariadení, poskytovanie služieb poľnohospodárom poľnohospodárskou technikou, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a služieb; opravy pneumatík vrátane nastavenia a vyváženia kolies; cestná nákladná doprava; atď.

K 1.4.2008 v obci sa nachádzali 3 hostince a 1 výrobňa cukrovíniek.

K 1.4.2008 v k.ú. obce sa nenachádzali žiadne ubytovacie či reštauračné zariadenia.

Záverečnú časť pohybu materiálnych produktov na ich ceste od výroby k spotrebe zabezpečuje maloobchod, ktorého cieľom je predaj vyrobených tovarov spotrebiteľom. Priemerný obrat maloobchodov na jedného obyvateľa je mierne pod celoslovenským priemerom. K 1.4.2008 obchodnú sieť v riešenom území tvorili 4 predajne potravín (zmiešaného tovaru), 1 predajňa rozličného tovaru (železiarstvo + stavebniny + postreky, hnojivá) a 1 kvetinárstvo.

Komplexné poštové služby sú zabezpečované na poštovom úrade.

V riešenom území sa nenachádzajú zariadenia peňažných služieb okrem Poštovej banky a.s. na poštovom úrade.

A8.4. Podnikateľská aktivita

K 1.12.2007 v obci bolo 10 registrovaných aktívnych právnických osôb. Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľstva je podpriemerná. Rozhodujúca väčšina podnikateľov vyvíja svoju činnosť v službách. Z pohľadu zamestnanosti efektívna by bola podpora aktivít vykonávaných fyzickými osobami v rámci živnostenského podnikania.

Tab. 31: Prehľad významnejších ekonomických subjektov v obci Prievaly

Názov podniku	Počet zamestnancov	Oblasť výroby
Agropartner spol. s r.o.	30	poľnohospodárstvo
Tinama-SK spol. s r.o.	11 zamestnancov + 40 živnostníkov	stavebníctvo
Obec Prievaly	15	Samospráva + školstvo + opatr.slужba

Poznámka: Stav k 1.4.2008

Prameň: Obecný úrad, 2008

A8.5. Cestovný ruch

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a

pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Národný program rozvoja cestovného ruchu SR na základe zhodnotenia ponukovej stránky územia a jeho vybavenosti a posúdenia dlhodobých vývojových tendencií dopytu v cestovnom ruchu navrhuje rozvíjať nasledovné nosné formy cestovného ruchu: **a)** Letná rekreácia, pri vodných plochách založená na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy. **b)** Mestský a kultúrny cestovný ruch. **c)** Zdravotný cestovný ruch v jeho klasickej liečebnej podobe, ktorý je potrebné zachovať a popritom rozvíjať zdravotný cestovný ruch (relax, fitnes, prevencia, skrášľovanie, kondícia), ktorý začína prudko rásť prakticky v celosvetovom rozsahu. **d)** Vidiecky cestovný ruch a agroturistika. **e)** Doplnkové formy cestovného ruchu.

Na základe hore uvedenej klasifikácie nosných foriem cestovného ruchu Slovenska obec Prievaly má reálny potenciál pre rozvoj:

- ⇒ vidieckeho cest. ruchu a agroturistiky – príroda obce i jej okolia má potenciál priťahovať návštevníkov hľadajúcich odpočinok v tichej rurálnej atmosfére,
- ⇒ letná rekreácia – hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy.

V obci Prievaly turisticky najhodnotnejšími lokalitami sú:

- rímskokatolícky kostol sv. Michala Archanjela – barokový kostol s neskoršími prestavbami, postavený v r. 1750-1756 na mieste staršieho chrámu,
- pránier pri kostolnom múre – v minulosti bol používaný na potrestanie občanov
- prícestný kríž (pred kostolom) – ľudová kamenná plastika z r. 1802, na klasicist. podstavci je nápis s datovaním, z ktorého vyrastá kríž s ukrižovaným Kristom, pod krížom stojí P. Mária,
- prícestná socha sv. Vendelína – socha na vysokom pilierovitom podstavci z r. 1863,
- chránené územia v k.ú. obce.

V záujmovom regióne okrem vyššie uvedených foriem cestovného ruchu sú veľmi dobré predpoklady aj pre kulinársku turistiku – návštevníkov obce môže prilákať aj vychýrenou slovenskou kuchyňou. Kuchyňa obce (ako i jej mikropriestoru), ktorá je vzácnou zmesou tradícií a kultúr (ktoré sa na tomto území dlhodobo dotvárali), je oddávna založená na troch princípoch: vynikajúca kvalita surovín, generáciami k dokonalosti dopracované tradičné receptúry a dostatok času a poctivosti pri príprave jedál (varenie je doteraz v mnohých rodinách láskyplným obradom).

Cestovný ruch v mikropriestore obce

Hosť – dovolenár necestuje len do konkrétneho zariadenia alebo do konkrétneho mesta či obce, ale vníma príslušný región ako celok. Preto je potrebné, aby ponuky cestovného ruchu boli navzájom regionálne zosúladené, rozvíjané a uplatňované. Z týchto dôvodov sa nedá vnímať rozvoj cestovného ruchu v obci Prievaly izolovane od rozvoja

cestovného ruchu v regióne obce a preto i tento materiál posudzuje stav a navrhuje rozvoj cestovného ruchu v tomto kontexte.

Širší priestor obce Prievaly sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

V mikropriestore obce Prievaly najvýznamnejšími turistickými cieľmi sú:

- mesto Senica – mesto je významným regionálnym kultúrnym centrom; v meste sa nachádza Záhorská galéria s celoregionálnou pôsobnosťou,
- mesto Skalica – malebné mestečko na hraniciach s Českou republikou, centrum mesta je pamiatkovou zónou,
- mesto Šaštín-Stráže – bazilika Panny Márie Sedembolestnej, hlavnej patrónky Slovenska – pútnicke miesto,
- mesto Brezová pod Bradlom – malé mesto s množstvom kultúrnych pamiatok (najznámejšie sú Mohyla gen. M. R. Štefánika na Bradle, Pamätník dr. Jána Papánka, Štefana Osuského, Dušana Jurkoviča),
- zrúcaniny Plaveckého hradu – zrúcanina Plaveckého hradu sa nachádza na západnom úpätí Malých Karpát nad obcou Plavecké Podhradie; prvá zmienka o hrade je z roku 1274, bol postavený ako kráľovský strážny hrad; bol viackrát prestavaný a nesie stopy gotiky a renesancie; v roku 1707 hrad počas troch dní ostreľovalo cisárske vojsko v boji proti kuruckým povstalcom, čím zničilo jeho 450-ročnú slávu,
- zrúcaniny hradu Korlátko,
- obec Plavecký Peter – pamiatková rezervácia ľudovej architektúry,
- zrúcaniny hradu Ostrý Kameň – pohraničný hrad na ochranu Českej cesty postavený v 13. storočí; za Rákócziho povstania bol hrad poškodený a postupne sa premenil na ruiny,
- mohyla generála M.R. Štefánika – mohyla sa nachádza na vrchu Bradlo, nad cestou medzi mestom Brezová pod Bradlom a Košariskami, pamätná izba v obci Košariská,
- kúpele Smrdáky – liečebné kúpele s celoštátnym významom na liečbu psoriázy a ekzémov, lokálnych dermatitíd, akné a artritickéj psoriázy,
- vodná nádrž Buková – vodná nádrž sa rozprestiera na potoku Hrudky; nachádza sa v Bukovskej kotline neďaleko od obce Buková v strednej časti Malých Karpát; slúži na zavlažovanie dedín Plavecký Peter, Plavecký Mikuláš a iných; okrem toho poskytuje dobré možnosti pre rybolov; v letnej sezóne je miestom oddychu, prechádzok, kúpania a vodných športov; v blízkosti je množstvo súkromných chatiek,
- zrúcaniny hradu Branč – zrúcaniny hradu Branč sa nachádzajú v Myjavskej pahorkatine na kopci vo výške 475 metrov nad morom, priamo nad Podzámkom, ktorý je miestnou časťou obce Podbranč; hrad vznikol v 13. storočí a slúžil ako pohraničný hrad strážiaci cesty cez Karpaty na Moravu; v období rokov 1674 až 1675 v ňom väznili protestantských kňazov odsúdených na galeje; hrad vyhorel na konci 17. storočia a potom postupne spustol,
- zrúcaniny hradu Ostrý Kameň – zrúcanina hradu vo výške 576 m n. m. pri obci Buková; bol to pohraničný hrad postavený na ochranu tzv. českej cesty v 13. storočí; po poškodení za Rákócziho povstania začiatkom 18. stor. sa hrad zmenil na ruiny,

- Smolenický zámok,
- Malokarpatská vínna cesta, Vínna cesta Záhorie,
- CHKO Malé Karpaty.

Prievaly patrí medzi obce s výhľadovou rekreačnou funkciou. Má mimoriadne vhodné podmienky pre poznávací turizmus, pre vidiecky cestovný ruch, pre pobyt v horách a pobyt pri vode.

Súčasná úroveň návštevnosti obce je nízka – cestovný ruch však má výrazne väčší, zatiaľ nevyužitý potenciál. V blízkej budúcnosti prvoradou úlohou pre rozvoj cestovného ruchu v obci bude potrebné:

- rozvíjať a skvalitniť služby cestovného ruchu (obec Prievaly má potenciál stať sa nástupným turistickým centrom do Malých Karpát),
- rozvíjať kvalitnú propagáciu a marketingové aktivity produktov a tak zabezpečovať efektívne využitie už existujúcich, ako aj plánovaných služieb cestovného ruchu.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu miestnych architektonických pamiatok, čo by mala prispieť k zlepšeniu atraktivity obce i jej regiónu, zvýšeniu zamestnanosti, kvality poskytovaných služieb, zvýšeniu návštevnosti, predĺženiu doby pobytu, zvýšeniu kvality života v regióne.

A9. Občianska vybavenosť obce

Občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, školstva, zdravotníctva, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

V zmysle záväznej časti ÚPN VÚC Trnavského kraja sa má obec Prievaly rozvíjať ako centrum osídlenia lokálneho významu, pričom je potrebné podporovať rozvoj zariadení primeraných jeho funkcii v rámci sídelného systému, aj pre zabezpečenie požiadaviek obyvateľov bezprostredného zázemia obce.

Administratíva

V zmysle zákona o obecnom zriadení obec má dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Stavebné povolenia pre obec sa vydávajú na Spoločnom stavebnom úrade v meste Senica. Administratíva školy patrí po samostatnú kapitolu obce, kde zriaďovateľom školských zariadení je obec.

Tab. 32: Spádovosť obce Prievaly k vybraným úradom

Sídlo matričného úradu	Prievaly
Sídlo pracoviska daňového úradu	Senica
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Jablonica
Sídlo Okresného súdu	Senica
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Senica
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Senica
Sídlo Územnej vojenskej správy	Trnava
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Senica
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Senica

Prameň: ŠÚ SR, 2008, Obecný úrad

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu budovy obecného úradu - vytvoriť kvalitné pracovné podmienky pre riadenie rozvoja obce.

Školstvo

Základnú školskú infraštruktúru obce tvoria 2 školské zariadenia, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Prievaly: 1 materská škola a 1 základná škola.

Počet detí v materskej škole má stabilný charakter okolo 20. Prognóza vývoja počtu obyvateľov si nevyžaduje uvažovať nad novým predškolským zariadením.

Základná školská dochádzka priamo v obci je zabezpečená len pre ročníky 1-4 (miestna základná škola patrí do siete štátnych základných škôl, počet žiakov v základnej škole za posledné desaťročie klesol o viac ako 40% – v školskom roku 2007/2008 základnú školu navštívilo 24 žiakov).

Žiaci na 2. st. základnej školy chodia do základnej školy v obci Cerová.

Školská dochádzka na strednom stupni sa zabezpečuje hlavne v meste Senica.

Tab. 33: Vývoj počtu detí a žiakov v materskej škole a základnej škole v období 2000-2007

Školský rok	Počet detí v MŠ	Počet žiakov v ZŠ
2000/2001	21	36
2001/2002	15	45
2002/2003	18	46
2003/2004	18	40
2004/2005	20	41
2005/2006	20	31
2006/2007	21	24

Prameň: Obecný úrad, 2008

Zdravotníctvo, sociálne služby

V riešenom území sa nenachádza zdravotné stredisko, základné zdravotnícke služby pre obyvateľov obce Prievaly sú zabezpečené v zdravotnom stredisku v susednej obci Cerová.

Komplexnejšie zdravotnícke služby a nemocničné ošetrenia sú zabezpečované v meste Senica.

V obci funguje opatrovateľská služba – k 1.4.2008 počet opatrovateľov bol 2, kým počet opatrovaných bol 4.

V riešenom území nie sú zastúpené zariadenia sociálnej starostlivosti – zariadenia pre starých a sociálne odkázaných občanov a zariadenia pre deti.

V obci funguje základná organizácia Slovenského červeného kríža.

V strednodobom horizonte je potrebné riešiť problematiku sociálnej inklúzie na lokálnej úrovni rozšírením sociálnych služieb poskytovaných chorým obyvateľom obce - zriadením Domu opatrovateľskej služby.

Kultúra, šport a ostatné služby

Kultúra je nielen ozdobou našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života v dnešnej dobe. Pôsobí na myslenie a duchovne obohacuje celkový život človeka.

Rozvoj miestnej kultúrnej činnosti, organizovanie umeleckej činnosti, kultúrnych podujatí, záujmových činností a súťaží, výstav, divadelných predstavení a koncertov zabezpečuje predovšetkým kultúrny dom (s kapacitou 280 sedadiel), ktorý sa nachádza v centre obce v samostatnej budove.

V riešenom území sa nachádza atraktívna obecná knižnica, ktorej knižný fond predstavuje 4350 ks kníh (knižnica je otvorená denne 3 hod., v priestoroch knižnice je internet pre verejnosť – 2 ks počítač + tlačiareň).

Internetová stránka obce zabezpečujúca rozsiahle informácie o obci je www.obecprievaly.eu. Obecný úrad okrem vyššie spomenutého internetového portálu informovanie svojich občanov zabezpečuje aj vydávaním novín Prievalský spravodajca v ročných intervaloch.

Najvýznamnejšími spoločenskými organizáciami riešeného územia sú: dobrovoľný hasičský zbor, Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska a Poľovné združenie.

Tab. 34: Spoločenské organizácie, združenia, spolky:

P.č.	Názov	Predseda – kontraktná osoba	číslo telefónu
1.	Poľovné združenie Kamenec	JUDr. Ivan Holič	0903 652087
2.	Dobrovoľný hasičský zbor	Ing. Tibor Petráš	0903 554692
3	Jednota dôchodcov	Bernardína Holičová	034 6599128

Prameň: Obecný úrad, 2008

Tab. 35: Tradičné spoločenské akcie organizované v obci

Mesiac	Aktivita
Január	detský karneval – ZŠ s MŠ v spolupráci s kultúrnou komisiou pri OZ
Február	obecná zabíjačka, sprievod masiek po obci, zábava, pochovávanie basy – kultúrna komisia
Apríl	30. 4. – tradičné ručné stavanie mája, kultúrny program – Májovanka, praženie langošov (z 30 kg múky) – hasiči a kultúrna komisia
Máj	Deň matiek (program detí MŠ a ZŠ, kvet + bonboniera) - obec
Jún	MDD (pani učiteľky program a súťaže, ceny zabezpečuje obec) Stretnutie 50. a 60. ročných občanov a rodákov obce – matrika + kultúrna komisia
August	Futbalový turnaj o Pohár starostky – kultúrna komisia + firma Tinama
Október	Hodová zábava – kultúrna komisia - posedenie s dôchodcami pri príležitosti Mesiaca úcty k starším (občerstvenie + kultúrny program) gratulácie a odovzdanie finančného príspevku jubilantom 70., 80., 90 a viac ročným. Poslanci OZ + kultúrna komisia
November	Príprava Prievalského spravodajcu (distribúovaný občanom v I. dekáde decembra) – kultúrna komisia, príspevky organizácií, občanov, podnikateľov. Vianočné aranžovanie – kultúrna komisia
December	Mikulášska nádielka (baliček sladkostí v cene 50 Sk odovzdáva Mikuláš pri stromčeku, Mikuláš pri kostole rozsvieti vianočný stromček a vianočné ozdoby) – kultúrna komisia Vianočná besiedka – vianočný program pre rodičov a všetkých občanov – deti MŠ a ZŠ Jasličková pobočnosť – pásmo kolied a vianočných piesní - s deťmi rôznej vekovej kategórie nacvičia členky kultúrnej komisie Šťastne a veselo do Nového roku – tanečná skupina Western Star

Prameň: Obecný úrad, 2008

V strednodobom horizonte je potrebné zlepšiť podmienky pre rozvoj kultúrneho života rekonštrukciou budovy kultúrneho domu.

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí. V živote obce najpopulárnejším športom je futbal.

Verejné zariadenie pre športovú činnosť predstavujú:

- areál futbalového ihriska Telovýchovnej jednoty Slovan Prievaly,
- viacúčelové ihrisko – ktorého rekonštrukcia je veľmi nutná,
- minitelocvična – ktorú okrem žiakov ZŠ a MŠ využívajú 3x do týždňa aj ženy na cvičenie.

V strednodobom horizonte je potrebné zlepšiť podmienky pre šport, oddych a relax úpravou športového areálu na viacúčelové ihriská a vybudovaním relaxačného centra (zriadením kúpaliska a sauny).

Mimovládne organizácie (občianske združenia a ďalšie právne formy neziskových združení) sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života. V riešenom území z mimovládnych organizácií zastúpenie majú len občianske združenia (podmienky ich vzniku a ich právne postavenie upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov), a to športový klub TJ Slovan Prievaly.

Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti v obci sa nachádzajú 1 kostol, 1 funkčný cintorín a 1 dom smútku. V súčasnosti využívaný cintorín kapacitne postačuje aj pre výhľadové obdobie.

A10. Životné prostredie a odpadové hospodárstvo

Súčasný stav kvality životného prostredia záujmového regiónu je výsledkom vzájomného priestorového a časového pôsobenia stresových faktorov rôznej intenzity.

Voda

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Riešené územie patrí do povodia rieky Morava. Kvalita vody Moravy je veľmi nízka, dosahuje IV.-V. stupeň triedy čistoty.

Ovzdušie

Zákon č. 478/2002 Zb. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie patrí medzi mierne zaťažené oblasti. Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO.

Z hľadiska komunálnych zdrojov znečistenia ovzdušia v obci možno konštatovať, že plynofikáciou obce bolo odstránené znečistenie z lokálnych zdrojov vykurovania. V znečistení ovzdušia osobytné postavenie má poľnohospodárska výroba.

Pôda

Z hľadiska kvality pôdneho fondu riešené územie disponuje so stredne kvalitným pôdnym fondom. Podľa charakteristiky bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek poľnohospodárska pôda je zaradená do klimatického regiónu dostatočne teplého, suchého, pahorkatinného.

Pôdy sú na rovinách, miernych, stredných až výrazných svahoch s rôznym stupňom skeletovitosti. Pôdy na svahoch sú ohrozené pôsobením vodnej erózie, pôdy na rovinách sú ohrozené pôsobením veternej erózie.

Kontaminované pôdy sa nenachádzajú v k.ú. obce. Kontaminácia PPF a následne povrchových alebo podzemných vôd sa nepredpokladá ani z chemizácie poľnohospodárskej výroby, lebo dávky čistých živín NPK sa výrazne poklesli v poslednom desaťročí (dávky NPK sa v súčasnosti pohybujú pod 100 kg na 1 ha, čo je pod potrebou), ktorá skutočnosť sa prejavila aj na úrodách poľnohospodárskych plodín.

Poľnohospodárska pôda je v závislosti od klimatických podmienok ohrozená vodnou a veternou eróziou hlavne na lokalitách so svahovitou nad 7°. Hlavnou príčinou tohto javu je nevyhovujúce usporiadanie krajiny štruktúry.

Lesy

Základným právnym predpisom upravujúcim starostlivosť o lesy je zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch, v znení neskorších predpisov. Podľa tohto zákona lesy sú jedným z najväčších

bohatstiev Slovenska, sú jednou zo základných zložiek životného prostredia a poskytujú trvalý zdroj dreva pre priemyselné odvetvia. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, aj ich spoločenstiev, uchovávajú prírodné krásy a sú aj zdrojom zdravia a osvieženia obyvateľstva.

V záujmovom území lesy majú rozlohu takmer 458 ha, lesné pozemky predstavujú 30,5% výmery obce (celoslovenský priemer je 40%).

Hluk a vibrácie

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia, patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami je ošetrená zákonom č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí. Prípustná hodnota hluku od roku 1997 je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

V záujmovom území najväčším zdrojom hluku je intenzívna doprava prechádzajúca obytnou zónou na ceste II/501.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať nebezpečné vlastnosti odpadov a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním. Uvedené činnosti sú zohľadnené v „Programe odpadového hospodárstva (POH) okresu Senica do roku 2005“, ktorý vypracoval Okresný úrad v Senici v r. 2002.

Infraštruktúru odpadového hospodárstva predstavujú zariadenia a objekty na nakladanie s odpadmi. Riešenie problematiky komunálneho odpadu a nový prístup k odpadom majú vplyv na zlepšenie stavu životného prostredia a na rast životnej úrovne obyvateľstva. Základným spôsobom zneškodňovania komunálneho odpadu je skládkovanie.

Odpadové hospodárstvo v obci sa riadi POH (v zmysle zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch, v znení neskorších zmien) obce a iných subjektov, ktoré boli povinné POH vypracovať na vlastné podmienky a tieto prispôsobiť programu obce.

V obci sú zabezpečené komplexné profesionálne služby v odpadovom hospodárstve. V obci je zavedený separovaný zber komunálneho odpadu (papier, sklo, plasty, elektroodpad, železo, autobaterie atď.). Vysokú efektivitu separovaného zberu zvyšuje prítomnosť miestneho zberného dvora.

V strednodobom horizonte je potrebné vybudovať kompostáreň pre biologický odpad s cieľom zlepšiť podmienky komplexného separovania odpadu v obci, znížiť nákladovosť odpadového hospodárstva obce.

Kvalita životného prostredia

Environmentálna regionalizácia predstavuje základnú diferenciáciu územia z hľadiska komplexného hodnotenia stavu životného prostredia.

V procese aktualizácie environmentálnej regionalizácie Slovenska sa v roku 2001 spracoval súbor tematických máp za územie Slovenskej republiky (spravidla v 1:500 000) vyjadrujúcich stav zložiek životného prostredia a mieru pôsobenia rizikových faktorov životného prostredia.

Na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov sa vymedzilo 5 stupňov kvality

životného prostredia (ohrozené územia z hľadiska životného prostredia podľa environmentálnej regionalizácie sú tie, ktoré sú zaradené do 4. a 5. stupňa kvality životného prostredia).

Na základe vyššie uvedenej metodiky v celkovom hodnotení úroveň životného prostredia v riešenom území je 2. stupňa (stupeň poškodenia je 2), čo znamená, že je to prostredie vyhovujúce. Možno ďalej konštatovať, že riešené územie patrí medzi najmenej znečistené územia v obvode/okrese Senica, ako aj v Trnavskom kraji. Hlavne je to spôsobené tým, že sa v obci a jej mikropriestore nenachádza žiadna priemyselná výroba a aj poľnohospodárstvo je v súčasnosti v útlme a nevyužíva umelé hnojivá v takom množstve ako to bolo v minulosti.

K všeobecnému zlepšeniu kvality životného prostredia obce v strednodobom horizonte je potrebné zlepšiť architektonický a estetický vzhľad centra obce komplexnou rekonštrukciou hlavného námestia obce, úpravou okolia dvoch studničiek, vybudovaním nových parkových a oddychových zón v intraviláne obce.

A11. Rozvoj vidieka

Mikropriestor obce – na základe kritérií Európskej únie (zamestnanosť v poľnohospodárstve > 5,1 %, hustota obyvateľstva < 100/ km², miera nezamestnanosti > 10,7% - priemer za posledné tri roky) – je typickým vidieckym priestorom.

Územné plánovanie

Územné plánovanie patrí k dôležitým nástrojom rozvoja sídiel. Územnoplánovacia dokumentácia komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladí záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Obstarávanie územných plánov v súlade s novelami stavebného zákona č. 50/1976 Zb. patrí do kompetencie obcí. Územné plánovanie komplexne rieši funkčné využitie územia, jeho cieľom je vytvárať predpoklady k súladu výstavby a iných činností ovplyvňujúcich rozvoj obce.

Územný plán obce Prievaly je v štádiu vypracovania, jeho schvaľovací proces by mal byť ukončený v krátkodobom horizonte (do konca roka 2008).

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (č. 503/2001 Z.z.) s cieľom vytvárania komplexného systému podpory rozvoja regiónov ukladá obciam povinnosť vypracovať svoj strednodobý strategický program: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len PHSR). PHSR má obsahovať najmä **a)** analýzu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb, **b)** úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach, **c)** návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prievaly je vypracovaný.

Združenia obcí

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec má právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. V praxi najčastejším predmetom činnosti združenia obcí sú oblasti: sociálne veci, starostlivosť o životné prostredie, miestna doprava, školstvo, kultúra a miestny cestovný ruch. Svojou činnosťou združenie obcí napomáha využiť svoj prirodzený potenciál na dosiahnutie hospodárskeho, kultúrneho a sociálneho rozvoja územia, spoločne vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí.

Obec Prievaly aktívne spolupracuje s okolitými obcami z obvodu/okresu Senica, ako aj so vzdialenejšími obcami z iných obvodov/okresov SR. Obec Prievaly je členom mikroregionálneho združenia Združenie obcí Biela Hora, ktorého ďalšími členskými obcami sú: Jablonica, Cerová, Hradište pod Vrátnom, Plavecký Peter, Buková, Trstín, Bíňovce, Prietrž a Osuské. Cieľom mikroregionálneho združenia Združenie obcí Biela Hora je zvýšiť kvalitu života v záujmovom priestore a prehĺbiť hospodársku, sociálnu a kultúrnu spoluprácu medzi členskými obcami.

Obec Prievaly je členom aj ďalšieho mikroregionálneho združenia Podhoran, ktorého ďalšími členskými obcami sú: Cerová, Jablonica, Hradište pod Vrátnom, Prietrž, Osuské, Plavecký Peter, Plavecký Mikuláš, Pernek, Rohožník, Sološnica, Kuchyňa a Jabloňové.

Cieľom tohto združenia je tiež podpora aktivít pre skvalitnenie spoločenskej kultúrnej, sociálnej a hospodárskej úrovne života na dotknutom vidieckom území.

V strednodobom horizonte obec Prievaly plánuje užšie spolupracovať s 1 obcou z Českej republiky (z okresu Hodonín).

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 503/2001 Z.z.) o finančnom zabezpečení podpory regionálneho rozvoja stanoví, že na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky štátneho rozpočtu, štátnych fondov, rozpočtu samosprávnych krajov, rozpočtu obcí, prostriedky fyzických osôb, prostriedky iných právnických osôb, úvery a príspevky medzinárodných organizácií. Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky z fondov Európskej únie.

Príjemcovia prostriedkov z finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť podnikateľské subjekty, obce a nimi založené právnické osoby alebo združenia obcí, samosprávne kraje a nimi zriadené právnické osoby, neziskové organizácie a iné právnické osoby, ktoré o ne požiadajú a predložia projekt, podľa ktorého sa majú uskutočniť opatrenia obsiahnuté v regionálnych operačných programoch, v sektorových operačných programoch, v programoch hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a v programoch hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Na hospodárenie s finančnými prostriedkami poskytnutými zo štátneho rozpočtu, zo štátnych fondov a z fondov Európskej únie sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu (zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov). Kontrolu finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja z prostriedkov štátneho rozpočtu, štátnych fondov a fondov Európskej únie upravuje osobitný predpis (zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 440/2000 Z.z. o správach finančnej kontroly v znení zákona č. 182/2002 Z.z., zákon č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

A12. Financovanie obce, majetková a rozpočtová situácia obce

Podľa zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Vlastné príjmy v rozsahu podľa osobitných predpisov sú: a) príjmy z majetku obce a z majetku prenechaného obci do užívania (nájom), b) výnosy z miestnych daní a z miestnych poplatkov, c) podiely na daniach v správe štátu, d) výnosy z pokút uložených za priestupky, e) iné príjmy.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Použitie štátnej dotácie je preskúmateľné štátnym orgánom podľa osobitných predpisov.

Obci, ktorej vlastné príjmy nepostačujú na plnenie úloh samosprávy, možno poskytnúť štátnu dotáciu podľa normatívu určeného vládou. Obec môže svoje úlohy financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a s inými právnickými osobami alebo fyzickými osobami.

Obec si môže na plnenie svojich úloh zriadiť mimorozpočtové peňažné fondy. Na plnenie úloh spoločných pre viac obcí alebo z iného dôvodu môžu obce zriadiť spoločný fond; správu fondu vykonáva rada fondu ustanovená obcami, ktoré fond zriadili, a to podľa dohodnutých pravidiel.

Majetok obce

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce. Majetok obce sa má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Majetok obce možno použiť najmä na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Majetok obce, ktorý slúži na verejné účely (najmä pre miestne komunikácie a iné verejné priestranstvá), je verejne prístupný a možno ho obvyklým spôsobom používať, ak jeho používanie obec neobmedzila. Majetok obce a nakladanie s ním upravuje zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce

Rozpočet obce, upravený zákonom č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí [a) podiely na daniach v správe štátu, b) dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, c) ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok].

Rozpočet obce obsahuje príjmy a výdavky spojené s činnosťou samosprávy, finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, k rozpočtu samosprávneho kraja a finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám.

Príjmy rozpočtu obce

Príjmy rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu (zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady),
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) výnosy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu (zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov (napríklad zákon č. 369/1990 Zb., v znení neskorších predpisov),
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj

- a) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,
- b) zisk z podnikateľskej činnosti,
- c) návratné zdroje financovania,
- d) združené prostriedky.

Výdavky rozpočtu obce

Z rozpočtu obce sa uhrádzajú:

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich,
- i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

Pred schválením je rozpočet obce zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť; to platí aj o záverečnom účte obce,

ako aj o návrhu na vyhlásenie dobrovoľnej zbierky. Prebytky rozpočtu obce možno previesť do mimorozpočtového peňažného fondu obce alebo do rozpočtu obce na ďalší kalendárny rok.

Obec vedie účtovníctvo podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, v znení neskorších predpisov. Ročnú účtovnú závierku obce overuje audítor, ako aj overuje ďalšie skutočnosti ustanovené osobitným zákonom. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidiel rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovnávania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovujú osobitné zákony (zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

B. SWOT analýza potenciálu rozvoja obce

Analýza rozvojového potenciálu obce Prievaly formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce. Analýza sa dotýka 4 oblastí: **1.** Poloha, prírodné pomery **2.** Bytový fond, technická infraštruktúra, životné prostredie **3.** Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra **4.** Hospodárstvo, ekonomický rozvoj.

B1. Poloha, prírodné pomery

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • dobrá geografická poloha vzhľadom k rozvojovým pólom Senica, Bratislava • možnosť cezhraničnej spolupráce s Českom a Rakúskom • prírodné lokality s významnými estetickými a biologickými hodnotami	<ul style="list-style-type: none"> • Malé Karpaty – dopravná bariéra
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce, ako aj spolupráce s okolitými obcami • využitie prírodného a kultúrneho potenciálu rozvoja cestovného ruchu	<ul style="list-style-type: none"> • stagnácia už nadviazanej lokálnej, regionálnej, ako aj medzinárodnej spolupráce, resp. nenadviažu sa nové partnerské vzťahy

B2. Bytový fond, technická infraštruktúra, životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • koncentrácia bytov v rodinných domoch • existencia verejného vodovodu • dobré pokrytie obce GSM signálom • dostupnosť širokopásmového internetu • absencia väčších zdrojov znečisťovania živ. prostredia - dobrá kvalita živ. prostredia • prebiehajúca príprava územného plánu obce – nástroja pre koordinovaný priestorový rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> • nepriaznivá veková štruktúra domového fondu (v porovnaní s celoštátnym priemerom bytový fond obce má nadpriemerný vek) • nedostatok stavebných pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu • absencia kvalitného chodníkového systému v obci • nevyhovujúci technický stav miestnych komunikácií v obci • nedostatok upravených parkových a oddychových zón v obci • nevyhovujúci architektonický a estetický charakter hlavného námestia obce • absencia priestoru na likvidáciu bioodpadu • nevyhovujúci architektonický a estetický charakter okolia dvoch studničiek
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • podpora projektov rozvoja bývania v obci - zabezpečenie stavebných pozemkov s kompletnou technickou infraštruktúrou pre individuálnu bytovú výstavbu • rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií a chodníkov • výstavba cyklistických chodníkov a cyklotrás • dokončenie vybudovania kanalizácie • realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách • revitalizácia verejnej zelene sadovými úpravami • vybudovanie priestoru na likvidáciu bioodpadu - kompostárne • zvýšenie ekologickej stability územia – uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja v ďalšom rozvoji územia • dokončenie spracovania územného plánu obce – nástroja pre koordinovaný priestorový rozvoj • rekonštrukcia hlavného námestia obce • úprava okolia dvoch studničiek 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie stavebných pozemkov pre IBV • nedostatok finančných prostriedkov na ďalšie skvalitnenie technickej infraštruktúry obce – nevybudovanie verejnej kanalizácie • zhoršenie kvality miestnych komunikácií a chodníkov z dôvodu nedostatku financií na ich údržbu • znižovanie ekologickej stability krajiny v dôsledku intenzívneho sa stresových faktorov (znečisťovanie prírody vplyvom rozvoja dopravy)

B3. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • migračný prírastok obyvateľstva • nízka miera nezamestnanosti • potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb cestovného ruchu • dobrá spolupráca obecného zastupiteľstva s aktérmi lokálneho života • vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami v riešení spoločných problémov 	<ul style="list-style-type: none"> • silný prirodzený úbytok obyvateľstva – pôsobiaci pokles počtu obyvateľov obce • vysoký priemerný vek obyvateľstva • nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľstva - nízky podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním • absencia zariadenia poskytujúceho starostlivosť o sociálne odkázaných obyvateľov obce • nedostatočný technický stav budovy kultúrneho domu • absencia atraktívnych športových zariadení v obci i jej mikropriestore • zlý technický stav drobných architektonických pamiatok
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj cestovného ruchu a multifunkčného pôdohospodárstva – kladný vplyv na tvorbu nových pracovných miest • obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel - tvorba nových pracovných miest • rozvoj celoživotného učenia ako záruky rozvoja adaptability pracovnej sily • rekonštrukcia a rozšírenie domu smútku • zvýšenie starostlivosti o sociálne odkázaných obyvateľov obce – zriadenie domu opatrovateľskej služby • rekonštrukcia budovy kultúrneho domu • rekonštrukcia areálu Telovýchovnej jednoty Slovan Prievaly - úprava športového areálu na viacúčelové ihriská • vybudovanie relaxačného centra - kúpaliska a sauny • reštaurovanie drobných architektonických pamiatok 	<ul style="list-style-type: none"> • výraznejšie starnutie populácie • odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce z dôvodu chýbajúcich perspektív v obci, ako aj v jej mikropriestore • rast marginalizácie, vytlačanie čoraz väčšieho počtu rizikových skupín účastníkov z trhu práce a prehĺbenie sociálnej exklúzie • nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce • nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnej infraštruktúry

B4. Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> veľký potenciál pre vybrané druhy turistiky (vidiecka turistika, horská turistika, cykloturistika) tradícia podnikania v pôdohospodárstve - priaznivé podmienky pre multifunkčné pôdohospodárstvo 	<ul style="list-style-type: none"> nízka efektívnosť pôdohospodárstva nízka úroveň materiálno-technickej základne cestovného ruchu nedostatočný marketing pre lokálny rozvoj (napr. produktov cestovného ruchu) nevyhovujúce pracovné podmienky pre riadenie rozvoja obce – nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> zvyšujúci záujem o vidiecku turistiku, horskú turistiku, cykloturistiku diverzifikácia tradičných činností pôdohospodárskych subjektov - zvýšenie konkurencieschopnosti miestneho poľnohospodárstva rozvíjanie, resp. skvalitnenie služieb cestovného ruchu rozvoj spolupráce subjektov hospodárskeho života obce i jej mikropriestoru efektívne využitie podporných programov na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka vytvorenie informačného systému o cestovnom ruchu obce vytvorenie konkurencieschopného marketingu pre lokálny rozvoj (napr. produktov cestovného ruchu) v spolupráci s partnerskými obcami i mestami rekonštrukcia budovy obecného úradu 	<ul style="list-style-type: none"> znehodnocovanie prírodného potenciálu územia nerozvíjanie marketingu územia a úrovne poskytovaných služieb cestovného ruchu nezáujem o turistické produkty obce i regiónu implementácia investičných programov bez rešpektovania princípov trvalo udržateľného rozvoja neschopnosť subjektov písať kvalitné projekty a využívať podporné programy štátu a EÚ

C. Rozvojová stratégia obce

Pri spracovaní tohto dokumentu boli plno akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce: *Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013 (NSRR), Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2007-2013, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja, Územný plán veľkého územného celku Trnavského kraja, Správa o stave životného prostredia Trnavského kraja k roku 2002, Regionálny operačný program a sektorové operačné programy.*

Stratégia, priority a ciele NSRR budú implementované prostredníctvom 11 operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prievaly zohľadňuje možnosti získavania zdrojov zo spomenutých operačných programov.

Tab. 36: Prehľad operačných programov NSRR v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ

Operačný program	Špecifická priorita NSRR	Fond	Príspevok ES (v EUR)	
			Špecifická priorita	Operačný program
Regionálny OP	regionálna infraštruktúra	ERDF	1 445 000 000	1 445 000 000
Životné prostredie	environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia	ERDF KF	230 756 935 1569 243 065	1 800 000 000
Doprava	dopravná infraštruktúra a verejná osobná doprava	ERDF KF	877 409 097 2 329 495 498	3 206 904 595
Informatizácia spoločnosti	informatizácia spoločnosti	ERDF	993 095 405	993 095 405
Výskum a vývoj	výskum a vývoj a infraštruktúra vysokých škôl	ERDF ERDF	1 009 415 373 200 000 000	1 209 415 373
Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	ERDF	772 000 000	772 000 000
Zdravotníctvo	modernizácia zdravotníctva	ERDF	250 000 000	250 000 000
Vzdelávanie	moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť	ESF	617 801 578	617 801 578
Zamestnanosť a sociálna inklúzia	podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	ESF	881 801 578	881 801 578
Bratislavský kraj	Infraštruktúra, inovácie a informatizácia	ERDF	87 000 000	87 000 000
Technická pomoc		ERDF	97 601 421	97 601 421
Všetky fondy v NSRR spolu			11 360 619 950	11 360 619 950
ERDF spolu			5 962 278 231	5 962 278 231
KF spolu			3 898 738 563	3 898 738 563
ESF spolu			1 499 603 156	1 499 603 156

Prameň: Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013

Tento programový dokument plne zohľadňuje **horizontálne priority** Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013, ktoré sú svojím charakterom a vplyvmi prierezovými témami všetkých priorít a budú rešpektované pri každom projekte/skupine projektov operačných programov, bez ohľadu na podporovanú tému alebo územie.

Tab. 37: Prehľad **horizontálnych priorít** Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013

Horizontálna priorita	Cieľ horizontálnej priority
A. marginalizované rómske komunity	Zvýšenie zamestnanosti a vzdelanostnej úrovne MRK a zlepšenie ich životných podmienok
B. rovnosť príležitostí	Zabezpečiť rovnosť príležitostí pre všetkých a predchádzanie všetkým formám diskriminácie
C. trvalo udržateľný rozvoj	Zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu
D. informačná spoločnosť	Rozvoj inkluzívnej informačnej spoločnosti

Prameň: Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013

Graf 4: Prehľad osí, cieľov a priorít **Národného strategického plánu rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013**

Prameň: Národný strategický plán rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013

Pri rozvoji obce Prievaly ďalším dôležitým strategickým dokumentom je **Národný strategický plán rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013**, ktorého ciele taktiež sú zakompované do Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prievaly – zo 4 rozvojových osí **Národného strategického plánu rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013** najväčší význam pre rozvoj obce majú Os 3 a Os 4.

Tab. 38: Prehľad rozdelenia finančných zdrojov **Národného strategického plánu rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013** na úrovni osí pre regióny cieľa Konvergencia na roky 2007-2013 (bežné ceny)

Os	Verejný príspevok		
	Celkom €	EAFRD €	SR €
Os 1	810 612	607 959	202 653
Os 2	1 206 268	965 014	241 253
Os 3	347 405	260 554	86 851
Os 4	72 376	57 900 892	14 475
Technická pomoc	52 517	39 388 362	13 129
Z toho: NSRV – prevádzkové náklady	533 333	400 000	133 333
NSRV – akčný plán	2 133 333	1 600 000	533 333
Celkom	2 489 180	1 930 817	558 362

Poznámka: NSRV – národná sieť rozvoja vidieka

EAFRD – Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka

Prameň: Národný strategický plán rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013

Tab. 39: Prehľad pravidiel štruktúry spolufinancovania projektov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 pre prijímateľa – obec (príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou)

Obec, príp. RozO, PO zriadené obcou	Celkové oprávnené výdavky			
	Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
	ERDF, ESF alebo Kohézny fond	Štátny rozpočet	Obec	
	85.0 %	10.0 %	5.0 %	

Poznámka: V prípade, ak je prijímateľom obec, príp. RozO, PO zriadená obce, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom príspevok z ERDF, ESF a Kohézneho fondu sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok obce vo výške 5,0 %.

Prameň: Návrh stratégie financovania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007– 2013, Ministerstvo financií SR, 2007

Na základe rozhodnutia Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 3/2007 zo 6. júna 2007 pre účely NSRR SR na roky 2007-2013 riešené územie, t.j. obec Prievaly bola zaradená do kategórie „Obce, ktoré nie sú pólmi rastu mimo záujmových území“.

C1. Strategický plán rozvoja obce Prievaly

Zámerom tejto podkapitoly je opis rozvojovej stratégie obce Prievaly: stanovenie globálneho cieľa (strategickej vízie) obce Prievaly, identifikácia špecifických strategických rozvojových oblastí obce Prievaly a zároveň strategických cieľov, priorít a opatrení predstavujúcich rozvojovú stratégiu obce Prievaly nadväzujúcu na výsledky komplexného auditu rozvojového potenciálu záujmového územia, na SWOT analýzu a na programové dokumenty týkajúce sa územia obce Prievaly.

C1.1. Globálny cieľ - strategická vízia obce Prievaly

Globálny cieľ – strategická vízia obce Prievaly
„Prievaly – centrum cestovného ruchu so spokojným a aktívnym
obyvateľstvom vo vysokokvalitnom životnom prostredí,
obec zabezpečujúca kvalitné služby pre obyvateľov
i návštevníkov.“

Aká bude obec Prievaly v roku 2013?

V roku 2013 obec Prievaly bude obcou vzdelaných, aktívnych a občiansky angažovaných obyvateľov, bude obcou s vysokou kvalitou života i sociálne zdravým životným prostredím.

Obec ponúkne dostatočné množstvo podnetov a podmienok na všestranný občiansky život, na činnosť spolkov, združení a organizácií v širokom spektre záujmových oblastí. Obec sa intenzívne bude starať o marginalizované skupiny a bude podporovať rovnosť príležitostí. Obec vytvorí priaznivé sociálne podmienky života pre všetky skupiny obyvateľstva, zvlášť sa bude starať o sociálne odkázaných obyvateľov obce v Dome opatrovateľskej služby. V obci budú dobré podmienky bývania pre záujemcov o individuálnu bytovú výstavbu.

Technická infraštruktúra obce bude na dobrej úrovni: obyvateľom, návštevníkom i miestnym organizáciám budú slúžiť zrekonštruované miestne komunikácie, rozšírená sústava chodníkov, rozšírená verejná kanalizácia, kompostáreň bioodpadov.

Občianska vybavenosť obce bude výrazne lepšia ako v súčasnosti v dôsledku zrekonštruovania budov kultúrneho domu a obecného úradu. Pre mládež – ako aj pre ostatných obyvateľov – bude k dispozícii moderný športový areál s viacúčelovými ihriskami, obyvateľom i návštevníkom obce budú slúžiť zrekonštruované, resp. novovybudované parkové a oddychové zóny, relaxačné centrum skladajúci sa z kúpaliska a sauny.

V ekonomike obce merateľný význam bude mať cestovný ruch využívajúc prírodný, kultúrny a historický potenciál pre jeho rozvoj. K atraktivite obce výrazne budú prispievať zreštaurované drobné architektonické pamiatky, zrekonštruované hlavné námestie obce a upravené okolie dvoch studničiek.

Kvalita životného prostredia bude vysoká, priestorový rozvoj obce bude koordinovaný územným plánom.

C1.2. Strategický program

Pre splnenie Globálneho cieľa (strategickej vízie) obce Prievaly je potrebné realizovať strategický program, skladajúci sa zo špecifických strategických rozvojových oblastí so strategickými cieľmi, priorit, opatrení a aktivít.

Špecifické strategické rozvojové oblasti obce Prievaly

1. rozvojová oblasť – Ľudské zdroje
2. rozvojová oblasť – Sociálne služby
3. rozvojová oblasť – Zdravotníctvo
4. rozvojová oblasť – Školstvo
5. rozvojová oblasť – Šport
6. rozvojová oblasť – Kultúra, história, tradícia
7. rozvojová oblasť – Hospodárstvo
8. rozvojová oblasť – Rozvoj bývania
9. rozvojová oblasť – Životné prostredie, technická infraštruktúra, doprava

1. Ľudské zdroje

Strategický cieľ: *Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile, rozvoj inkluzívneho trhu práce a rovnosti príležitostí, zvýšenie kvalifikačného potenciálu a adaptability pracovnej sily. Zvýšenie počtu obyvateľstva obce. Rozvoj aktívneho občianstva.*

Priorita 1: Zabezpečiť konkurencieschopnosť obyvateľov obce

Opatrenie 1.1. Zvýšenie kvalifikácie miestnych obyvateľov

Aktivita 1.1.1. Podpora rekvalifikačných kurzov pre obyvateľov obce

Aktivita 1.1.2. Podpora výcvikových a vzdelávacích programov poskytujúcich rôzne kvalifikácie s ohľadom na dynamiku trhu práce

Aktivita 1.1.3. Podpora vzdelávacích programov zameraných na občanov s nízkym vzdelaním

Opatrenie 1.2. Spolupráca aktérov trhu práce

Aktivita 1.2.1. Podpora aktívnej komunikácie a spolupráce zamestnávateľov, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, vzdelávacích zariadení a ďalších aktérov trhu práce, dosiahnuť lepšiu prípravu a využitie pracovnej sily na trhu práce v regióne

Priorita 2: Zabezpečiť rovnosť príležitostí na pracovnom trhu obce

Opatrenie 2.1. Podpora zamestnávania osôb s dôrazom na dlhodobo nezamestnaných

Aktivita 2.1.1. Zdokonaľovanie zručností nezamestnaných v oblasti informačných a komunikačných technológií

Aktivita 2.1.2. Realizácia projektov a programov orientovaných na aktívnu politiku trhu práce

Opatrenie 2.2. Podpora zamestnatelnosti marginalizovaných skupín obyvateľstva

Aktivita 2.2.1. Podpora budovania chránených dielní pre zdravotne postihnutých občanov

Aktivita 2.2.2. Podpora rekvalifikačných programov pre starších ľudí

Aktivita 2.2.3. Podpora programov na elimináciu prejavov diskriminácie na trhu práce postavenej na akomkoľvek základe

Priorita 3: Zabezpečiť rast počtu obyvateľstva obce

Opatrenie 3.1. Vytvorenie príťažlivých podmienok bývania v obci

Aktivita 3.1.1. Podpora všeobecného spoločensko-ekonomického rozvoja obce

Priorita 4: Rozvoj aktívneho občianstva

Opatrenie 4.1. Vytvorenie podmienok pre podporu aktívneho občianstva

Aktivita 4.1.1. Realizovanie permanentného dialógu samosprávnych orgánov obce s obyvateľmi, zabezpečiť monitoring občianskych potrieb a dôsledne rešpektovať právo na informovanosť

Aktivita 4.1.2. Vytvárať podmienky pre činnosť mimovládnych organizácií a dobrovoľníckeho sektoru

Aktivita 4.1.3. Vytvárať prostredie pre etnickú a náboženskú znášanlivosť, boj proti xenofóbii a akýmkoľvek formám násilia

2. Sociálna oblasť

Strategický cieľ: *Zníženie percenta sociálne ohrozených a vylúčených obyvateľov obce. Zlepšenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny a deti, podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných. Zabezpečenie kvalitnej sociálnej infraštruktúry.*

Priorita 1: Zabezpečenie kvalitnej sociálnej infraštruktúry a kvalitných sociálnych služieb

Opatrenie 1.1. Starostlivosť o mládež

Aktivita 1.1.1. Podpora mládežníckych organizácií

Opatrenie 1.2. Starostlivosť o dôchodcov

Aktivita 1.2.1. Rozvoj opatrovateľskej služby

Aktivita 1.2.2. Podpora činnosti klubu dôchodcov

Opatrenie 1.3. Starostlivosť o zdravotne postihnutých

Aktivita 1.3.1. Odbúranie bariér komunikačnej infraštruktúry a jej vybavenie špeciálnymi signálnymi zariadeniami pre zdravotne postihnutých v zmysle bežnej európskej úrovne

Opatrenie 1.4. Starostlivosť o marginalizované skupiny

Aktivita 1.4.1. Podpora reintegrácie marginalizovaných skupín

Opatrenie 1.5. Zabezpečenie dostupnosti kvalitnej sociálnej infraštruktúry

Aktivita 1.5.1. Zriadenie nových sociálnych zariadení

3. Zdravotníctvo

Strategický cieľ: *Zvyšovať kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti, čím sa zvýši kvalita života a spokojnosť občanov. Zvýšiť zdravotné povedomie občanov.*

Priorita 1: Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva

Opatrenie 1.1. Podpora zdravotníckej osvetu a zdravý životný štýl

Aktivita 1.1.1. Spolupráca s organizáciami zabezpečujúcimi zdravotnícku osvetu a zdravý životný štýl

Aktivita 1.1.2. Podpora programov a organizácií podporujúcich prevenciu rôznych druhov závislostí

Priorita 2: Zlepšiť životné podmienky ovplyvňujúce zdravie

Opatrenie 2.1. Vytvoriť podmienky pre zdravé a bezpečné životné prostredie

Aktivita 2.1.1. Vytvoriť podmienky na ochranu zdravia pred škodlivými biologickými, fyzikálnymi, chemickými a abiotickými faktormi v životnom i pracovnom prostredí

4. Školstvo

Strategický cieľ: *Zvýšiť úroveň výchovy v miestnej materskej škole a základnej škole a zabezpečiť kvalitné technické podmienky objektov materskej školy a základnej školy.*

Priorita 1: Kvalitný predškolský a školský výchovný systém

Opatrenie 1.1. Zvýšenie efektivity výchovného systému

Aktivita 1.1.1. Podpora záujmových aktivít s dôrazom na rozvoj kreativity, zručnosti a osobnosti mladej generácie

Aktivita 1.1.2. Podpora prevenčných aktivít so zameraním na propagáciu zdravého životného štýlu

Aktivita 1.1.3. Zapájanie sa do regionálnych, nadregionálnych a medzinárodných rozvojových projektov

Priorita 2: Kvalitná predškolská a školská infraštruktúra

Opatrenie 2.1. Zlepšenie podmienok slúžiacich na predškolskú a školskú výchovu

Aktivita 2.1.1. Zabezpečenie kvalitných priestorových podmienok a technickej infraštruktúry pre predškolskú a školskú výchovu

Aktivita 2.1.2. Zlepšenie podmienok výchovy a vyučovania v miestnej materskej škole a základnej škole

5. Šport

Strategický cieľ: *Podpora športových aktivít občanov obce – podpora rozvoja telesnej kultúry. Zlepšenie možnosti voľnočasových športových aktivít detí, mládeže a dospelých podporujúcich zdravý životný štýl.*

Priorita 1: Rozvoj možností športovania

Opatrenie 1.1. Rozvoj masového športu

Aktivita 1.1.1. Rekonštrukcia a výstavba športových zariadení

Aktivita 1.1.2. Podpora organizovania programov masového charakteru

Aktivita 1.1.3. Zvýšiť osvetu o pozitívnom vplyve športu na zdravie

6. Kultúra, história, tradícia

Strategický cieľ: *Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce, rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít. Vytvorenie optimálnych podmienok pre rozvoj kultúry. Zvýšenie atraktivity obce.*

Priorita 1: Zvýšenie úrovne kultúrnej ponuky

Opatrenie 1.1. Investície do kultúrnej infraštruktúry

Aktivita 1.1.1. Modernizácia a rekonštrukcia priestorov a objektov slúžiacich na usporiadanie kultúrnych aktivít

Aktivita 1.1.2. Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok

Opatrenie 1.2. Zvýšenie spokojnosti občanov s ponukou programov

Aktivita 1.2.1. Podpora kultúrnych podujatí

Aktivita 1.2.2. Podpora miestnych kultúrnych organizácií

7. Hospodárstvo

Strategický cieľ: *Vytvorenie kvalitných podmienok na podnikanie v rôznych odvetviach hospodárstva, rešpektujúcich kvalitné životné a prírodné prostredie. Podpora cestovného ruchu ako perspektívneho hospodárskeho odvetvia obce.*

Priorita 1: Posilnenie hospodárstva obce zakladajúceho na cestovnom ruchu

Opatrenie 1.1. Posilnenie malých a stredných podnikateľov

Aktivita 1.1.1. Podpora rozvoja malých a stredných podnikateľov

Aktivita 1.1.2. Podpora multifunkčného poľnohospodárstva

Opatrenie 1.2. Spolupráca v záujme hospodárskeho rozvoja

Aktivita 1.2.1. Zintenzívnenie spolupráce s aktérmi hospodárskeho života doma i v zahraničí

Aktivita 1.2.2. Účasť obce na projektoch podporujúcich cestovný ruch v danom regióne

Opatrenie 1.3. Posilnenie infraštruktúry vidieckej turistiky

Aktivita 1.3.1. Podpora rozvoja turistickej infraštruktúry obce

Priorita 2: Zabezpečiť dobré podmienky pre riadenie rozvoja obce

Opatrenie 2.1. Vytvorenie dobrých pracovných podmienok na obecnom úrade

Aktivita 2.1.1. Rekonštrukcia budovy obecného úradu

8. Rozvoj bývania

Strategický cieľ: *Vytvoriť podmienky pre kvalitné bývanie reagujúce na potreby a požiadavky občanov obce a potenciálnych budúcich obyvateľov obce.*

Priorita 1: Skvalitnenie bytovej situácie

Opatrenie 1.1. Rozvoj výstavby rodinných domov

Aktivita 1.1.1. Zabezpečenie stavebných pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu

9. Životné prostredie, technická infraštruktúra, doprava

Strategický cieľ: *Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, skrášlenie vzhľadu obce, podpora environmentálnej výchovy detí predškolského a školského veku i širokej verejnosti, dobudovanie environmentálnej infraštruktúry na zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva, realizácia opatrení na zabezpečenie ochrany pred povodňami, minimalizácia množstva produkovaného odpadu s orientáciou na maximálne využitie separácie. Zvýšenie kvality, bezpečnosti a plynulosti dopravy v obci Prievaly a minimalizovať jej negatívny vplyv na obyvateľov a návštevníkov obce.*

Priorita 1: Zlepšenie stavu životného prostredia

Opatrenie 1.1. Zníženie zaťaženia životného prostredia

Aktivita 1.1.1. Dobudovanie kanalizácie

Opatrenie 1.2. Zlepšenie stavu verejnej zelene a úprava verejných plôch

Aktivita 1.2.1. Úprava verejných plôch – úprava a budovanie plôch a zariadení verejnej zelene

Opatrenie 1.3. Úprava potokov a zvýšenie protipovodňovej ochrany ohrozených oblastí

Aktivita 1.3.1. Realizácia úpravy korýt a protipovodňových opatrení

Priorita 2: Zníženie antropogénnych vplyvov na životné prostredie

Opatrenie 2.1. Riešenie problémov odpadového hospodárstva

Aktivita 2.1.1. Odstránenie divokých skládok

Aktivita 2.1.2. Vybudovanie zariadenia na zhodnocovanie biologického odpadu

Opatrenie 2.2. Zapojenie verejnosti do zlepšenia stavu životného prostredia

Aktivita 2.2.1. Environmentálna výchova detí a širokej verejnosti

Aktivita 2.2.2. Zvýšenie angažovanosti občanov obce v procese zvyšovania objemu separovaného odpadu

Priorita 3: Modernizácia cestnej dopravy

Opatrenie 3.1. Rozvoj cestnej dopravnej infraštruktúry

Aktivita 3.1.1. Rekonštrukcia a budovanie miestnych komunikácií, chodníkov a parkovísk

Aktivita 3.1.2. Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia

Priorita 4: Rozvoj cyklistickej dopravy

Opatrenie 4.1. Rozvoj infraštruktúry cyklistickej dopravy

Aktivita 4.1.1. Podpora výstavby cyklistických ciest

Priorita 5: Rozvoj hromadnej dopravy

Opatrenie 5.1. Optimalizácia výkonu hromadnej dopravy

Aktivita 5.1.1. Podpora kvalitnej a spoľahlivej hromadnej dopravy

Priorita 6: Rozvoj inžinierskych sietí

Opatrenie 6.1. Vybudovanie, rozšírenie a skvalitnenie inžinierskych sietí

Aktivita 6.1.1. Rozšírenie a modernizácia inžinierskych sietí

Priorita 7: Koordinovať rozvoj priestorového usporiadania a funkčného využitia pozemkov súčasne s riadeným socio-ekonomickým rozvojom

Opatrenie: 7.1. Zabezpečenie dokumentov usmerňujúcich koordinovaný priestorový a socio-ekonomický rozvoj

Aktivita 7.1.1. Vypracovanie Územného plánu obce Prievaly

D. Akčný plán obce Prievaly na obdobie 2008-2013

Akčný plán vychádza zo strategického programu a obsahuje konkrétne projekty s finančným plánom, ktorých realizácia je nevyhnutná k dosiahnutiu Globálneho cieľa PHSR obce Prievaly.

Oblasť / poradové číslo projektu Viazanosť na strategický program (oblasť, priorita, opatrenie, aktivita) Názov projektu	Časový harmoni- ogram	Koordina- tor	Finančná náročnosť v SKK	Verejné výdavky spolu v SKK	Verejné výdavky v SKK				Súkromné výdavky v SKK		
					miestne zdroje	regionálne (VUC) zdroje	národné zdroje/štátny rozpočet	zdroje EU	podnika- telia	neziskové organizácie	iné
2/1 2.1.5.1. Rekonštrukcia budovy starej základnej školy na Dom opatrovateľskej služby	2010 - 2011	Obec Prievaly	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu	-	-	-	-	-	-	-	-
5/1 5.1.1.1. Úprava športového areálu na viacúčelové ihriská	2010	Obec Prievaly a TJ	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu	-	-	-	-	-	-	-	-
5/2 5.1.1.1. Vybudovanie relaxačného centra – zriadenie kúpaliska a sauny	2013	Obec Prievaly	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu	-	-	-	-	-	-	-	-
6/1 6.1.1.1. Rekonštrukcia obecných budov - Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu	2009 - 2013	Obec Prievaly	4 000 000,-	4 000 000,-	1 000 000,-	-	1 000 000,-	2 000 000,-	-	-	-

6/2 6.1.1.2. Reštaurovanie pamätníkov padlým a sakrálnych pamiatok	2009 - 2013	Obec Prievaly a cirkev									
			100 000,-	100 000,-	50 000,-	50 000,-	-	-	-	-	-
7/1 7.2.1.1. Rekonštrukcia obecných budov - Rekonštrukcia budovy obecného úradu	2009 - 2013	Obec Prievaly									
			3 000 000,-	3 000 000,-	1 000 000,-	-	500 000,-	2 500 000,-	-	-	-
9/1 9..3.1.1. Rekonštrukcia námestia obce, miestnych komunikácií a chodníkov	2008 - 2010	Obec Prievaly	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu								
				-	-	-	-	-	-	-	-
9/2 9.1.2.1. Úprava okolia dvoch studníčiek	2009	Obec Prievaly a spoločenské organizácie									
			80 000,-	80 000,-	10 000,-	-	70 000,-	-	-	-	-
9/3 9.2.1.2. Spracovanie biologického odpadu	2008 - 2013	Obec Prievaly	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu								
				-	-	-	-	-	-	-	-

9/4 9.3.1.1. Budovanie a rekonštrukcia chodníkov v obci mimo centra	2009	Obec Prievaly	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu	-	-	-	-	-	-	-	-
9/5 9.1.1.1. Dobudovanie kanalizácie v obci	2009 - 2013	Obec Prievaly a BVS a.s.	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu	-	-	-	-	-	-	-	-

Projektové zámery

Projektový zámer (oblasť / poradové číslo projektu): 2/1

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia budovy starej základnej školy na Dom opatrovateľskej služby
<i>Cieľ projektu</i>		Projekt rieši problematiku sociálnej inklúzie na lokálnej úrovni. Projekt je zameraný na rozšírenie sociálnych služieb poskytovaných chorým obyvateľom obce. Cieľom projektu je zriadenie Domu opatrovateľskej služby a tak zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o sociálne odkázaných obyvateľov obce.
<i>Časový harmonogram</i>		2010 - 2011
<i>Koordinátor</i>		Obec Prievaly
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančná náročnosť (v SKK)</i>		* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu
<i>Verejné zdroje</i>	<i>miestne zdroje</i>	-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	-
	<i>zdroje EU</i>	-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	-
<i>Súkromné zdroje</i>	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>neziskové organizácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Novozriadené sociálne zariadenie pre obyvateľov so zdravotným postihnutím
<i>Užívatelia</i>		Sociálne odkázaní obyvatelia obce
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zlepšenie podmienok bývania sociálne odkázaných obyvateľov obce, počet osôb využívajúcich služby Domu opatrovateľskej služby

Projektový zámer 5/1

<i>Názov projektu</i>		Úprava športového areálu na viacúčelové ihriská
<i>Cieľ projektu</i>		Cieľom realizácie projektu je vytvorenie podmienok pre všestrannejšie a komplexnejšie využívanie športovísk, zabezpečiť priestor pre obyvateľov obce na aktívne využitie voľného času, prispievať k lepšej fyzickej kondícii mládeže, ale i širokej verejnosti.
<i>Časový harmonogram</i>		2010
<i>Koordinátor</i>		Obec Prievaly a TJ Slovan Prievaly
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančná náročnosť (v SKK)</i>		* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu
<i>Verejné zdroje</i>	<i>miestne zdroje</i>	-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	-
	<i>zdroje EU</i>	-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	-
<i>Súkromné zdroje</i>	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>neziskové organizácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Novovybúvané športové ihriská
<i>Užívatelia</i>		Deti, mládež, obyvatelia obce
<i>Indikátory monitoringu</i>		Počet a druh ihrísk, plocha ihrísk v m ² Zlepšenie možností zmysluplného a kvalitného využitia voľného času pre deti a mládež, rozšírená ponuka pohybových aktivít pre mládež

Projektový zámer: 5/2

<i>Názov projektu</i>		Vybudovanie relaxačného centra – zriadenie kúpaliska a sauny
<i>Cieľ projektu</i>		Cieľom projektu je vytvoriť atraktívny turistický produkt vo vidieckom priestore – produkt zabezpečujúci sprestrenie možností športovania a relaxu: relaxačné centrum skladajúce sa z kúpaliska a sauny.
<i>Časový harmonogram</i>		2013
<i>Koordinátor</i>		Obec Prievaly
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančná náročnosť(v SKK)</i>		* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu
<i>verejné zdroje</i>	<i>miestne zdroje</i>	-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	-
	<i>zdroje EU</i>	-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	-
<i>súkromné zdroje</i>	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>neziskové organizácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Novozriadené relaxačné centrum skladajúce sa z kúpaliska a sauny
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia obce, turisti, návštevníci obce
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zlepšenie možností zmysluplného a kvalitného využitia voľného času pre deti a mládež, rozšírená ponuka pohybových aktivít pre obyvateľov i návštevníkov obce Počet návštevníkov relaxačného centra

Projektový zámer: 6/1

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia obecných budov - Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu
<i>Cieľ projektu</i>		Cieľom projektu je odstránenie technických nedostatkov na budove kultúrneho domu a tým vytvoriť kvalitné podmienky pre organizovanie kultúrnych podujatí v kultúrnom dome, ako aj znížiť prevádzkové náklady budovy.
<i>Časový harmonogram</i>		2009 - 2013
<i>Koordinátor</i>		Obec Prievaly
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančná náročnosť(v SKK)</i>		4 000 000,-
<i>verejné zdroje</i>	<i>miestne zdroje</i>	1 000 000,-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	1 000 000,-
	<i>zdroje EU</i>	2 000 000,-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	4 000 000,-
<i>súkromné zdroje</i>	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>neziskové organizácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Miestny kultúrny dom v zlepšenom stavebno-technickom stave
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia obce
<i>Indikátory monitoringu</i>		Úspora energií v prevádzkovaní kultúrneho domu Počet kultúrnych podujatí v kultúrnom dome

Projektový zámer: 6/2

<i>Názov projektu</i>		Reštaurovanie pamätníkov padlým a sakrálnych pamiatok
<i>Cieľ projektu</i>		Cieľom projektu je opravou – reštaurovaním drobných architektonických pamiatok – pamätníkov padlým a sakrálnych pamiatok – navrátiť estetickú hodnotu zachovaným pamiatkam, zabezpečiť ich zachovanie pre ďalšie generácie.
<i>Časový harmonogram</i>		2009 - 2013
<i>Koordinátor</i>		Obec Prievaly a cirkev
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančná náročnosť(v SKK)</i>		100 000,-
<i>Verejné zdroje</i>	<i>miestne zdroje</i>	50 000,-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	50 000,-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	-
	<i>zdroje EU</i>	-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	100 000,-
<i>Súkromné zdroje</i>	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>neziskové organizácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Zreštaurované pamätníky
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia, návštevníci obce, podnikateľská sféra, turisti
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie kvality kultúrnej infraštruktúry obce Počet reštaurovaných pamätníkov a sakrálnych pamiatok

Projektový zámer: 7/1

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia obecných budov - Rekonštrukcia budovy obecného úradu
<i>Cieľ projektu</i>		Zámerom projektu je vytvoriť kvalitné pracovné podmienky pre riadenie rozvoja obce – rekonštrukcia strechy, výmena okien, tepelná izolácia budovy.
<i>Časový harmonogram</i>		2009 - 2013
<i>Koordinátor</i>		
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančná náročnosť(v SKK)</i>		3 000 000,-
<i>Verejné zdroje</i>	<i>miestne zdroje</i>	1 000 000,-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	500 000,-
	<i>zdroje EU</i>	2 500 000,-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	3 000 000,-
<i>Súkromné zdroje</i>	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>neziskové organizácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Zrekonštruovaná budova obecného úradu
<i>Užívatelia</i>		Pracovníci obecného úradu, obyvatelia obce, návštevníci obecného úradu
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zlepšenie pracovných podmienok pre pracovníkov obecného úradu a rast kvality poskytovaných služieb pre zákazníkov obecného úradu Zníženie prevádzkových nákladov budovy obecného úradu

Projektový zámer: 9/1

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia hlavného námestia obce, miestnych komunikácií a chodníkov
<i>Cieľ projektu</i>		Cieľom projektu je zlepšiť vzhľad centra obce jeho komplexnou rekonštrukciou – zatraktívniť a spríjemniť centrum obce obnovou a rozšírením verejnej zelene, zrekonštruovaním miestnych komunikácií a chodníkov, ukladaním zámokovej dlažby, rozmiestnením lavičiek a smetných kôš.
<i>Časový harmonogram</i>		2008 - 2010
<i>Koordinátor</i>		Obec Prievaly
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančná náročnosť (v SKK)</i>		* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu
<i>Verejné zdroje</i>	<i>miestne zdroje</i>	-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	-
	<i>zdroje EU</i>	-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	-
<i>Súkromné zdroje</i>	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>neziskové organizácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Zrekonštruované hlavné námestie obce, zrekonštruované miestne komunikácie, chodníky, verejné priestranstvá, upravená a rozšírená verejná zeleň
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia obce, turisti, návštevníci obce
<i>Indikátory monitoringu</i>		Rast atraktivity obce, rast návštevnosti obce – rast významu cestovného ruchu v miestnej ekonomike (vytvorenie nových pracovných miest v službách turizmu) Zlepšené podmienky dopravy na miestnych pozemných komunikáciach

Projektový zámer: 9/2

<i>Názov projektu</i>		Úprava okolia dvoch studničiek
<i>Cieľ projektu</i>		Zámerom projektu je úprava okolia dvoch verejných studničiek a zabezpečenie ochrany čistoty studničiek – vody a funkčnosti studničiek. Studničky predstavujú významnú kultúrno-historickú architektonickú hodnotu.
<i>Časový harmonogram</i>		2009
<i>Koordinátor</i>		Obec Prievaly a spoločenské organizácie
<i>Spolupráca (partneri)</i>		spoločenské organizácie
<i>Finančná náročnosť (v SKK)</i>		80 000,-
<i>Verejné zdroje</i>	<i>miestne zdroje</i>	10 000,-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	70 000,-
	<i>zdroje EU</i>	-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	80 000,-
<i>Súkromné zdroje</i>	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>neziskové organizácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Upravené okolie studničiek
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia obce, návštevníci obce
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie atraktivity obce – čaro dvoch studničiek

Projektový zámer: 9/3

Názov projektu		Spracovanie biologického odpadu
Cieľ projektu		Cieľom projektu je vytvorením kompostárne zlepšiť podmienky komplexného separovania odpadu v obci, znížiť nákladovosť odpadového hospodárstva obce.
Časový harmonogram		2008 - 2013
Kordinátor		Obec Prievaly
Spolupráca (partneri)		-
Finančná náročnosť(v SKK)		* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	neziskové organizácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Novozriadená kompostáreň – miesto na kompostovanie zeleného odpadu
Užívatelia		Obyvatelia obce, organizácie nachádzajúce sa na území obce
Indikátory monitoringu		Množstvo a druh zozbieraného a skompostovaného zeleného odpadu (t, m³), pokles počtu divokých skládok v obci a jej okolí, zníženie nákladov odpadového hospodárstva, zlepšenie úrovne životného prostredia obce

Projektový zámer: 9/4

Názov projektu		Budovanie a rekonštrukcia chodníkov v obci mimo centra
Cieľ projektu		Zámerom projektu je zlepšiť kvalitu miestneho chodníkového systému a tak zvýšiť bezpečnosť chodcov v obci.
Časový harmonogram		2009
Kordinátor		Obec Prievaly
Spolupráca (partneri)		-
Finančná náročnosť(v SKK)		* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu
Verejné zdroje	miestne zdroje	-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	-
	zdroje EU	-
	verejné zdroje spolu	-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	neziskové organizácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Rozšírený a zrekonštruovaný chodníkový systém
Užívatelia		Občania obce, návštevníci obce - chodci
Indikátory monitoringu		Zlepšenie podmienok pešej dopravy v obci Rozloha novostavaných a zrekonštruovaných chodníkov v m², dĺžka novostavaných a zrekonštruovaných chodníkov v m

Projektový zámer : 9/5

<i>Názov projektu</i>		Dobudovanie kanalizácie v obci
<i>Cieľ projektu</i>		Cieľom projektu je zníženie znečistenia podzemných vôd rozšírením kanalizácie, ako aj vytvoriť podmienky pre rozvoj obce: pre rozvoj bytovej výstavby, priemyslu a cestovného ruchu.
<i>Časový harmonogram</i>		2009 - 2013
<i>Koordinátor</i>		Obec Prievaly a Bratislavská vodárenská spoločnosť a. s.
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančná náročnosť (v SKK)</i>		* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realiz. neskôr pri aktualizácii tohto dokumentu
<i>verejné zdroje</i>	<i>miestne zdroje</i>	-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	-
	<i>zdroje EU</i>	-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	-
<i>súkromné zdroje</i>	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>neziskové organizácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Rozšírený systém kanalizácie
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia obce, organizácie nachádzajúce sa v obci
<i>Indikátory monitoringu</i>		Znížená miera znečistenia životného prostredia, zlepšená kvalita životného prostredia Počet domácností a organizácií napojených na verejnú kanalizáciu

E. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

PHSR obce Prievaly je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Prievaly, organizáciami zriadenými a založenými obcou, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHSR obce Prievaly bude zriadená Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Prievaly, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie vízie obce. V Koordinačnej komisii pre riadenie realizácie PHSR obce Prievaly budú zastúpení hlavní predstavitelia samosprávy (starosta, predsedovia komisií pri obecnom zastupiteľstve) s dôrazom na zastúpenie všetkých sektorov a priradenie odborníkov k jednotlivým prioritám.

Proces realizácie PHSR obce Prievaly sa začne po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom.

Úlohou Koordinačnej komisie pre riadenie realizácie PHSR obce Prievaly bude:

- schádzať na prehodnocovanie plnenia PHSR obce Prievaly podľa potreby, najmenej jedenkrát polročne,
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHSR obce Prievaly tak, aby bolo zabezpečené včasné splnenie všetkých cieľov,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v obci,
- aktualizovať PHSR obce Prievaly (minimálne každý druhý rok) – je to živý, otvorený dokument,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PHSR obce Prievaly – so stratégiou rozvoja obce bude oboznámená verejnosť prostredníctvom miestnych médií.

Jednotlivé úlohy programu budú realizované pomocou bežných postupov a procedúr obecného úradu a ďalších zúčastnených inštitúcií, pričom rozhodujúcim pre úspech bude monitorovanie a koordinácia týchto úloh uskutočnená určeným odborom (oddelením) obecného úradu alebo príslušnými zodpovednými osobami.

PHSR obce Prievaly je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí, zmeny potrieb obyvateľov obce Prievaly a legislatívne zmeny. PHSR obce Prievaly bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu, bude sa orientovať na vyžitie silných stránok a možností územia, na potláčanie slabých stránok a možných ohrození územia a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôbovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života obce. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorit obce, ktoré musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PHSR obce Prievaly bude založená na princípe výberu priorit, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí obce. Postup bude nasledovný:

1. Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Prievaly odporúča zmeny v PHSR obce Prievaly,
2. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje PHSR obce Prievaly na ďalšie obdobie.

F. Záver

Dokument PHSR obce Prievaly je rozvojový dokument obce – vyjadruje víziu rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania.

PHSR obce Prievaly je strednodobý programovací dokument s časovým horizontom 7 rokov. Tento programovací dokument bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja obce Prievaly .

Z hľadiska štruktúry PHSR obce Prievaly je rozčlenený na štyri základné časti:

- v prvej časti je podrobne analyzovaný reálny stav jednotlivých oblastí územia obce Prievaly,
- v druhej časti je podaná SWOT analýza obce,
- v tretej časti je zostavená rozvojová stratégia, v ktorej sú zadefinované hlavné priority a opatrenia rozvoja obce Prievaly – navrhované konkrétne aktivity vychádzajú z miestnych podmienok a potrieb a smerujú k zlepšeniu kvality života v obci Prievaly – na toto programovacie obdobie,
- štvrtá časť programového dokumentu obsahuje akčný plán rozvoja obce Prievaly na obdobie 2007-2013.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

Schválený PHSR obce Prievaly je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť. PHSR obce Prievaly schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Prievaloch. Monitorovanie a hodnotenie PHSR obce Prievaly realizuje Obecné zastupiteľstvo v Prievaloch.

G. Prílohy

G1. Vybrané rozvojové aktivity obce Prievaly v období 1995-2007

Aktivita	Časový harmo- nogram	Koor- dinátor	Finančná náročnosť v SKK	Verejné výdavky v SKK	Verejné výdavky v SKK				Súkromné výdavky v SKK		
					miestne zdroje	regionálne (VUC)	národné/štátny rozpočet	zdroje EU	podni- katelia	neziskové organizácie	iné
Vybudovanie čistiarne odpadových vôd a kanalizácie	1996 - 2003	Obec Prievaly	15 815 000,-	15 815 000,-	2 815 000,-	-	12 200 000,-	800 000,-	-	-	-
Výtlak z ČOV	2006	Obec Prievaly	1 890 000,-	1 089 000,-	90 000,-	-	1 800 000,-	-	-	-	-
Výstavba nájomného bytového domu s 15 b. j. + technická vybavenosť	2001 - 2002	Obec Prievaly	16 782 000,-	16 782 000,-	8 157 000,-	-	8 625 000,-	-	-	-	-
IBV Záhrady – vybudovanie technickej vybavenosti	1999 - 2001	Obec Prievaly	2 696 000,-	2 696 000,-	1 976 000,-	-	720 000,-	-	-	-	-
Prestavba materskej školy a základnej školy	2004 - 2006	Obec Prievaly	2 600 000,-	2 600 000,-	2 600 000,-	-	-	-	-	-	-

G2. Monitorovanie rozvoja obce – vybrané ukazovatele kvality dobrého riadenia rozvoja územia

Pomocou uvedených ukazovateľov je možné hodnotiť pozitívne alebo negatívne zmeny v rozvoji územia. V prípade negatívneho vývoja v niektorej z uvedených oblastí môže Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Prievaly, ako aj ostatné zodpovedné orgány obce iniciovať zavedenie nových, účinnejších opatrení a aktivít. Navrhované ukazovatele sú akceptované na medzinárodnej úrovni a rešpektujú všetky tri základné dimenzie trvalo udržateľného rozvoja obce: sociálnu dimenziu, ekonomickú dimenziu a environmentálnu dimenziu. Uvedené ukazovatele sa odporúčajú vyhodnocovať každý rok, toto hodnotenie predložiť na rokovanie obecného zastupiteľstva a zároveň s ním oboznámiť občanov obce.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj údajov
Miera nezamestnanosti	Počet podiel v %	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR
Sociálne odkázaní obyvatelia – pod hranicou chudoby	Počet podiel v %	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
Prirodzený prírastok obyvateľov	Ročný prírastok v %	Obec, Štatistický úrad SR
Migrácia obyvateľov (príťahovaní – odsťahovaní)	Ročný prírastok v %	Obec, Štatistický úrad SR
Spokojnosť obyvateľov so sociálnymi službami v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Zdravie – chorobnosť, úmrtnosť	Počet ochorení a úmrtí na 100 obyv.	Obec, Štatistický úrad SR, Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky
Vzdelanosť obyvateľov – VŠ, SŠ	Počet Podiel v %	Obec, Štatistický úrad SR
Objem investícií do skvalitnenia občianskej infraštruktúry obce	SKK, EUR	Obec
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou základnej školy v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou materskej školy v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s možnosťami športovania v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Kultúrne podujatia v obci	Počet	Obec
Spokojnosť obyvateľov s kultúrnym životom v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Význam neziskového sektora vo verejnom živote	Počet aktívnych mimovládnych organizácií v obci	Ministerstvo vnútra SR, Štatistický úrad SR
Ekonomická výkonnosť obce	Čelkový obrat podnikov obrat / obyvateľ	Štatistický úrad SR, podnikateľské subjekty
Odvetvová štruktúra pracovných príležitostí	Podiel pracujúcich v terciárnom a sekundárnom sektore	Obec, podnikateľské subjekty, Štatistický úrad SR
Vytvorené pracovné miesta	Počet vytvorených pracovných miest za jeden rok	Obec, Štatistický úrad SR
Odchádzka za prácou	Počet obyvateľov odchádzajúcich za prácou % z ekonomicky aktívnych	Obec, Štatistický úrad SR
Predpoklady cestovného ruchu a rekreácie	Počet lôžok	Obec
	Počet stoličiek	Podnikateľské subjekty
	Počet atrakcií	Obec, Podnikateľské subjekty
	Počet prenocovaní v ubytovacích zariadeniach	Obec, Podnikateľské subjekty

	Počet návštevníkov obce	Obec, Podnikateľské subjekty
Propagácia obce ako turisticky významné regionálne centrum	Počet a forma propagácií	Obec
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou služieb v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre prácu	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Výška investícií do skvalitnenia technickej infraštruktúry obce	SKK, EUR	Obec
Spokojnosť obyvateľov s dopravnou infraštruktúrou obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Zníženie nehodovosti	Počet nehôd	Polícia SR
Úbytok poľnohospodárskej pôdy v katastri	Zmena plochy v ha	Výskumný ústav geodézie a kartografie v Bratislave, Správa katastra, obec
Verejný vodovod a kanalizácia	Podiel napojených domácností v %	Obec, Štatistický úrad SR
Kvalita bývania - veľkosť obytnej plochy	m ² na 1 obyvateľa	Obec, Štatistický úrad SR
Kvalita bývania - intenzita výstavby bytov	Počet postavených kolaudovaných bytov	Obec
Bezpečnosť obyvateľov – zaznamenané trestné činy	Počet	Polícia SR, obec
	Podiel na 1000 obyvateľov	
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre život	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Náročnosť na zdroje – spotreba elektriky, vody, plynu	Merná jednotka	Energetické podniky
	Merná jednotka/obyv.	
Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	% celkovej spotreby	Energetické podniky
Produkcia odpadov podľa kategórií	Produkcia v t na obyv.	Obec
Recyklácia a druhotné využívanie odpadu	Podiel zhodnotenia v %	Obec
Emisie hlavných znečisťujúcich látok	kg, t podľa druhu	Úrad životného prostredia, obec
	Prepočet na obyvateľa	
Kvantita sídelnej zelene – plochy verejnej zelene a inej významnej zelene v intraviláne obce	ha	Obec
	Prepočet na obyvateľa	
Výskyt rizikových faktorov životného prostredia v území – skládky odpadov, devastované a poškodené plochy	ha, % plochy k.ú.	Obec
Spokojnosť obyvateľov so životným prostredím obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Existencia VZN pre ekonomickú, sociálnu a environmentálnu oblasť	Počet, popis	Obec
Podiel finančných prostriedkov na rozvoj obce	SKK, % rozpočtu	Obec
Environmentálna výchova na materskej škole a základnej škole	Počet hodín vyučovania, prednášok	Obec, materská škola, základná škola
Príspevok občanov k práci miestnej samosprávy a verejnoprospešným aktivitám	Zoznam akcií	Obec
Záujem občanov o rozvoj obce a verejnoprospešné aktivity	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Informovanosť občanov o práci miestnej samosprávy a problémoch obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s prácou miestnej samosprávy	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť návštevníkov s obcou	% návštevníkov	Dotazníkový prieskum

G3. Zhrnutie prieskumu verejnej mienky obyvateľov obce Prievaly s ohľadom na PHSR obce Prievaly

V mesiacoch február a marec 2008 prebiehal prieskum verejnej mienky v obci Prievaly ako súčasť spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prievaly. Jeho cieľom bolo zistiť, čo považujú občania obce za najväčšie problémy v obci, čo by chceli zmeniť, t.j. poskytnúť možnosť obyvateľom obce vyjadriť svoj názor na súčasnú kvalitu života v obci a zapojiť ich do procesu strategického plánovania rozvoja obce v rámci návrhu konkrétnych aktivít na zlepšenie nedostatkov.

Prieskum verejnej mienky občanov obce Prievaly bol realizovaný dotazníkovou formou, dotazníky boli distribuované v tlačenej podobe. Anketový lístok bol orientovaný na nosné oblasti sociálneho a ekonomického rozvoja, v rámci ktorých boli organizátormi prieskumu vymenované hlavné témy, ku ktorým sa občania mohli vyjadrovať. Zároveň mohli doplniť do každej oblasti aj ďalšie témy, ktorých riešenie považovali za potrebné ku skvalitneniu životných podmienok v obci. V prieskume bolo rozdáných 200 ks anketových dotazníkov, z ktorých sa vrátilo 13 ks vyplnených, t.j. úspešnosť bola 6,5%-ná. Na anketu zodpovedalo 5 žien a 8 mužov. Z toho vidieť, že záujem o dianie v obci je z rodového pohľadu väčší u mužov ako u žien.

Zhodnotenie a komentár

Triedenie podľa vekovej kategórie:

VEK	a.) 15 - 19	b.) 20 - 25	c.) 26 - 35	d.) 36 - 49	e.) 50 - 60	f.) 61 a viac
Počet obyvateľov	3	0	3	1	3	3
%	23	0	23	8	23	23

Z vyššie uvedeného prehľadu vidieť, že počet zapojených občanov bol vo všetkých kategóriách vyrovnaný. Najmenší, resp. žiadny záujem prejavila skupina obyvateľov vo veku 20-25 rokov.

Záujemcovia o dianie v obci podľa vzdelania:

	A	B	C
Typ	Nižšie vzdelanie Základné, vyučenie bez maturity	Stredné vzdelanie Stredoškolské, vyučenie s maturitou	Vyššie vzdelanie Pomaturitné, bakalárske, vysokoškolské
Počet	4	5	4
%	30	40	30

Spokojnosť s činnosťou miestnej samosprávy

Pri vyjadrovaní spokojnosti s činnosťou miestnej samosprávy v období rokov 2002-2006 5 respondentov bolo spokojných.

Podľa názoru respondentov miestna samospráva by mohla v nasledovných oblastiach fungovať lepšie:

- **oblasť sociálnych služieb** – potrebné by bolo zlepšiť sociálnu starostlivosť, zabezpečiť soc. služby pre starších občanov,
- **oblasť životného prostredia**,
- **vzhľad obce** – viac sa venovať skrášľovaniu obce, zabezpečiť vodovod na cintoríne, zabezpečiť fungovanie verejného osvetlenia, zlepšenie stavu miestnych komunikácií,

- **oblasť kultúry** – sprestriť kultúrny život – zvýšiť počet usporiadaných kult. podujatí,
- **podnikanie** – podpora malého podnikania, udržanie pracovných príležitostí pre mladé rodiny,
- **čistota verejných priestranstiev** – likvidácia divokých skládok, oprava miestnych komunikácií, častejšie vyvážať odpadky, rozmiestniť viac zberných nádob na odpad, chýba tradičná kvetinová výsadba,
- **bývanie pre mladých v obci** – samospráva by mala lepšie fungovať v oblasti bytovej výstavby: potrebné by bolo udržať populáciu zlepšením možností získania bytu pre mladých, vybudovať nové byty pre mladých,
- **komunitný rozvoj** - samospráva by mala získať občanov pre riešenie vecí verejných, zvýšiť záujem občanov o veci verejné, vzbudzovať záujem občanov o veci verejné, samospráva by mala byť viac v styku s občanmi, mala by zlepšiť informovanosť cez internetové stránky obce.

Koľko občanov chce zostať bývať v Prievaloch v budúcnosti?

Z vybranej vzorky, ktorá reagovala na prieskum (to si myslíme, že zodpovedá aj priemeru) 85% obyvateľov je rozhodnutých zotrvať bývať v obci i v budúcnosti. Zvyšných 15% obyvateľov chce svoje bydlisko zmeniť (ako konkrétne dôvody uviedli pohodlnejší život v meste).

Aká je kvalita života v Prievaloch?

	a	b	c	d
Kvalita	zlá	priemerná	dobrá	veľmi dobrá
počet obyvateľov	0	5	8	0
%	0	38	62	0

Podľa prieskumu až 62% obyvateľov je spokojných s kvalitou života v obci, títo obyvatelia kvalitu života v obci považujú za dobrú. 38% obyvateľov považuje kvalitu života za priemernú.

Najdôležitejšie oblasti, ktoré sú potrebné v obci naliehavo riešiť

Na vyššie uvedenú myšlienku každý respondent mal uviesť z nižšie uvedených oblastí 3 najdôležitejšie oblasti, ktoré je potrebné v obci naliehavo riešiť:

a) bezpečnosť občanov	k) cestovný ruch
b) záujem občanov o veci verejné	l) šport a oddych
c) sociálna starostlivosť	m) čistota verejných priestranstiev
d) kultúra a vzdelanie	n) verejné osvetlenie
e) podmienky na podnikanie	o) miestne komunikácie
f) regionálna spolupráca	p) zneškodnenie divokých skládok
g) životné prostredie	r) zber a separácia odpadov
h) skrášlenie obce	s) obnova historických pamiatok
i) doprava	t) iné
j) bývanie	u) iné

p.č.	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	r	s	t	u
1.							x	x			x									
2.								x			x				x					
3.		x							x						x					
4.							x					x				x				
5.			x	x											x					
6.	x									x					x					
7.				x							x					x				
8.												x		x		x	x			
9.		x					x					x								
10.												x				x			x	
11.	x											x				x				
12.							x						x				x			
13.							x	x					x							
Σ	2	2	1	2	-	-	5	3	1	1	1	5	4	-	5	6	-	-	1	-
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	r	s	t	u

Na základe sumarizovaných výsledkov – zhrnutých do vyššie uvedenej tabuľky – je možné zostaviť nasledovné poradie:

1.	zneškodnenie divokých skládok	6 bodov
2.	životné prostredie	5 bodov
3.	šport a oddych	5 bodov
4.	miestne komunikácie	5 bodov
5.	čistota verejných priestranstiev	4 body
6.	skrášlenie obce	3 body
7.	bezpečnosť občanov	2 body
8.	záujem o veci verejné	2 body
9.	kultúra a vzdelanie	2 body
10.	sociálna starostlivosť	1 bod
11.	doprava	1 bod
12.	bývanie	1 bod
13.	cestovný ruch	1 bod
14.	údržba a rekonštrukcia	1 bod

Medzi oblasti, ktoré sa v ankete nevyskytli ani jedenkrát – pravdepodobne obec ich má vyriešené a občania nepociťujú potrebu ich riešiť –, patria:

- podmienky na podnikanie,
- regionálna spolupráca,
- verejné osvetlenie,
- zber a separácia odpadov,
- obnova historických pamiatok.

Aké služby v obci chýbajú a v čom by bolo možné vylepšiť už existujúce služby?

V prieskume boli identifikované nasledovné oblasti služieb s istými nedostatkami:

- **Školstvo a možnosti vzdelávania** - záujmové krúžky pre mladých, možnosť športových aktivít, výučba cudzích jazykov (nemčina, angličtina), otvorená komunikácia s deťmi na tému sexuálna výchova
- **Kultúra** – lepšie využívanie kultúrneho domu - v obci by mohli organizovať viac kultúrnych podujatí (hudobné koncerty, divadelné predstavenia, kultúrne leto, kino atď.), vytvorenie funkčného letného amfiteátra s programami pre všetky generácie,
- **Šport, voľný čas** – nedostatok športových zariadení, zlepšenie kvality ihrísk, založenie turistického klubu,
- **Zdravotnícka a sociálna starostlivosť** - chýba lekár (aspoň 1x do týždňa), dom dôchodcov,

- **Doprava** – zlé autobusové prepojenie na linke Prievaly – Senica a späť cez víkendy a sviatky, znížiť rýchlosť cez hl. námestie na 40 km/hod.,
- **Iné – zriadenie** reštauračného zariadenia, rozvoj obchodnej siete – služieb, oprava chodníkov a uličiek, rekonštrukcia miestnych komunikácií, vytvorenie priestorov pre voľný čas mládeže.

Čo by v Prievaloch určite nemalo chýbať v roku 2013, čo treba urobiť v období 2008-2013?

Na vyššie uvedenú otázku respondenti odpovedali nasledovne:

- Čistá obec Prievaly
- Zrekonštruované hl. námestie vrátane budovy obecného úradu, budovy Jednoty a celého vzhľadu obce
- Zdravotná starostlivosť – lekár prvého kontaktu a zubný lekár
- Lepšie cesty a chodníky, nové chodníky
- Lepšia disciplína v manipulácii s odpadkami – obec bez divokých skládok
- Vytvorenie podmienok mladým rodinám na viacpočetné rodiny
- Vybudovanie retardérov
- Obnovený pomník padlým aj s upraveným prístupom
- Internetová kaviareň
- Bezpečnostné kamery na námestí
- Dokončenie kanalizácie
- Kúpalisko, relaxačné stredisko (sauna, masáže atď.)
- Viacúčelové ihrisko

G4. Fotodokumentácia

G5. Použité materiály pre spracovanie programového dokumentu

- Korec P. a kolektív (1997): Kraje a okresy Slovenska, Q111, Bratislava
- Lukniš a kol. (1972): Slovensko – Príroda, Obzor, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003): Národný plán regionálneho rozvoja SR, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2007): Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013, Bratislava
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (2007): Národný strategický plán rozvoja vidieka pre obdobie 2007-2013, Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (2001): Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky, Bratislava
- Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2010, Bratislava
- STRATÉGIA ROZVOJA KONKURENCIESCHOPNOSTI SLOVENSKA DO ROKU 2010 - *Lisabonská stratégia pre Slovensko*, Bratislava
- SAV Veda (1978): Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Bratislava
- Slovenská akadémia vied, Slovenský úrad geodézie a kartografie (1980): Atlas SSR
- Štatistický úrad SR (2003): Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001
- Štatistický úrad SR – Krajská správa Trnava (2004, 2005, 2006): Bulletin 2005/1Q, Bulletin 2005/2Q, Bulletin 2006/1Q, Bulletin 2006/2Q, Bulletin 2005/3Q, Bulletin 2005/4Q, Bulletin 2006/3Q, Bulletin 2006/4Q
- Ministerstvo pôdohospodárstva SR (2003): Plán rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2004-2006, Bratislava
- Správa o stave životného prostredia Trnavského kraja k roku 2002, SAŽP, Trnava, 2003
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja, Trnava, 2003
- Územný plán veľkého územného celku Trnavského kraja, Bratislava, 1997
- Územný plán veľkého územného celku Trnavský kraj – zmeny a doplnky r. 2003, Bratislava, 2004
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003) Operačný program Základná infraštruktúra, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003): SOP – Ľudské zdroje, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003): SOP – Priemysel a služby, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003): SOP – Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Bratislava
- Mapa okresov SR – okres Senica, mierka 1 : 50 000, vydal Úrad geodézie a kartografie a katastra SR, 1999
- Štatistický úrad SR (2003): Štatistický lexikón obcí SR 2002, Bratislava
- Štatistický úrad SR (1994): Štatistický lexikón obcí SR 1992, Bratislava
- VKÚ (2002): Podrobný autoatlas - Slovenská republika, 1:100 000, Harmanec
- VKÚ (2004): Rybárska mapa SR 1:250 000, Harmanec
- Ministerstvo životného prostredia SR (2001): Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR (2002): Atlas krajiny SR, Bratislava
- Štatistický úrad SR (2002): Štatistická ročenka regiónov SR, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2004): Metodická príručka pre vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, Bratislava
- Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky (2006): Health Statistics Yearbook of the Slovak Republic 2005, Bratislava
- Súpis pamiatok na Slovensku, Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, Bratislava 1968.
- Ústav informatiky a prognóz školstva (2006): Štatistická ročenka školstva 2006, Bratislava
- Zákon č.503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici (2008): Nezamestnanosť v obci Prievaly
- Program cezhraničnej spolupráce Slovensko - Rakúsko 2007-2013
- Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika - Slovenská republika 2007-2013
- Operačný program Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007-2013, Bratislava
- Operačný program Životné prostredie na roky 2007-2013, Bratislava
- Operačný program Doprava na roky 2007-2013, Bratislava
- Operačný program Informatizácia spoločnosti na roky 2007-2013, Bratislava
- Operačný program Výskum a vývoj na roky 2007-2013, Bratislava
- Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast na roky 2007-2013, Bratislava
- Operačný program Zdravotníctvo na roky 2007-2013, Bratislava
- Operačný program Vzdelávanie na roky 2007-2013, Bratislava
- Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia na roky 2007-2013, Bratislava
- Regionálny operačný program na roky 2007-2013, Bratislava
- Návrh stratégie financovania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007– 2013, Ministerstvo financií SR, Bratislava, 2007

Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, schválená uznesením vlády SR č. 140/2005 a
Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 – Akčné plány, schválené uznesením vlády SR č.
557/2005

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR, schválená uznesením vlády SR č. 978/2001 a Akčný plán
trvalo udržateľného rozvoja v SR na roky 2005 – 2010, schválený uznesením vlády SR č. 574/2005

Kohézna politika na podporu rastu a zamestnanosti: Strategické usmernenia Spoločenstva na roky 2007 – 2013

Programové priority v oblastiach pôsobnosti kompetencií Bratislavského samosprávneho kraja, 2007

MPSVR SR: Národná správa SR o populácii a rozvoji, 1999

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (2007): Prognóza vývoja zamestnanosti do
roku 2015

www.upsvar.sk

www.statistics.sk

www.sazp.sk

www.soprsr.sk

www.uzis.sk

www.build.gov.sk

www.rzzahorie.sk

www.trnava-vuc.sk

www.obecprievaly.eu